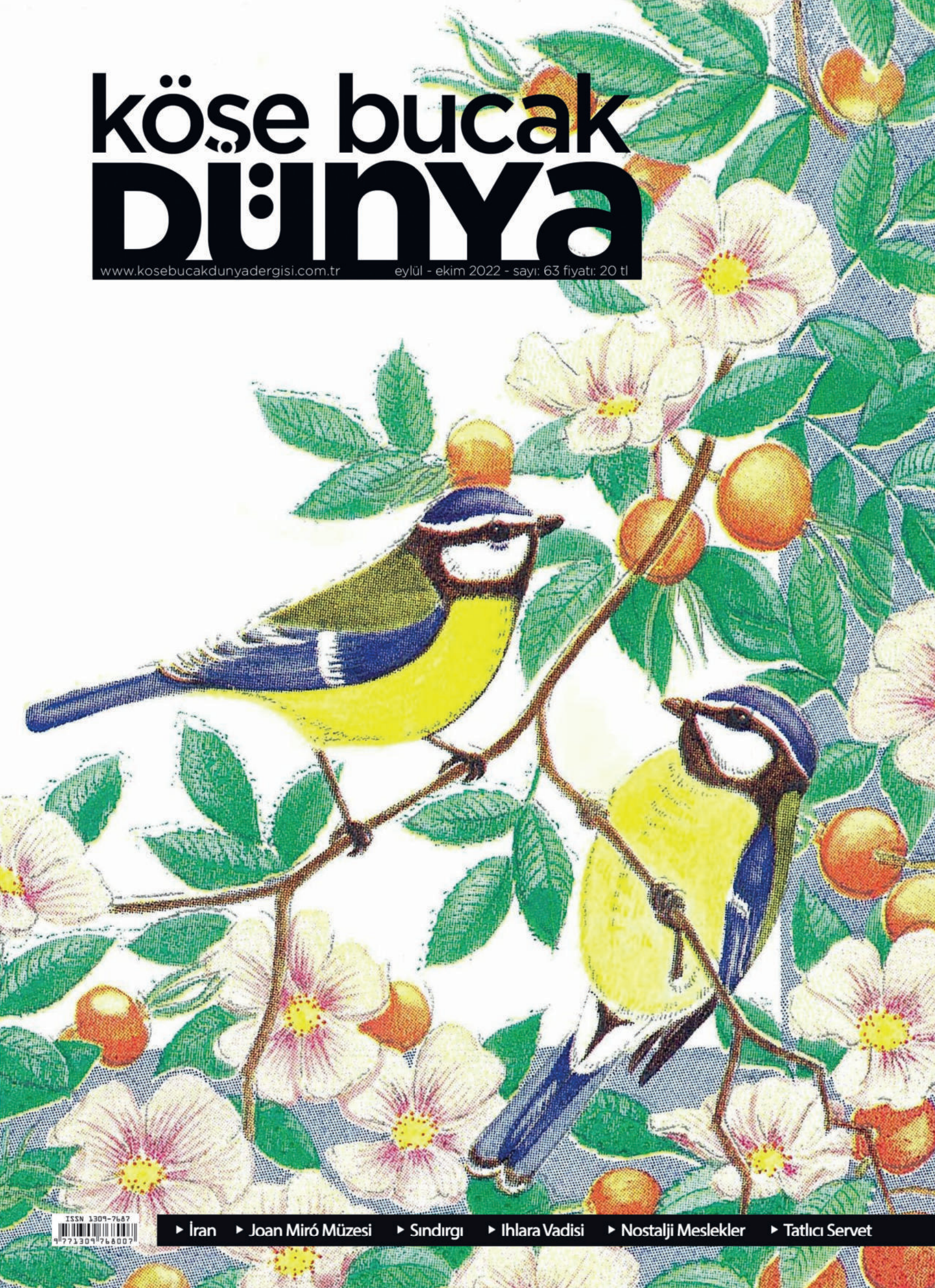

köşe bucak DÜNYA

www.kosebucakdunyadergisi.com.tr

eylül - ekim 2022 - sayı: 63 fiyatı: 20 tl

ISSN 3309-7687

► İran ► Joan Miró Müzesi ► Sındırgı ► İhlara Vadisi ► Nostalji Meslekler ► Tatlıcı Servet

HAYATIMIZ ELEKTRİK

Yaşamın her alanında kullandığımız elektrik ürünlerinde;
sektörde lider markaların temsilciliğini üstlenen,
size kurumsal çözümler sunan Konya Enerji'de hizmetinizde!

/konyatkb

www.konyatropikalkelibekbahcesi.com

KELEBEKLERİN RENKLİ DÜNYASINI KEŞFET

**SELÇUKLU
BELEDİYESİ**

**KONYA TROPİKAL
KELEBEK BAHÇESİ**

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI

Cumhuriyet
Tarihinin

EN BÜYÜK SOSYAL KONUT HAMLESİ

250 bin sosyal konut, 100 bin konut arsası ve 10 bin iş yeriyle
Cumhuriyet tarihinin en büyük sosyal konut hamlesini gerçekleştiriyor;
engelli vatandaşlarımızı, emeklilerimizi, gençlerimizi, gazi ve şehit yakınlarımızla birlikte
uygun koşulları sağlayan tüm halkımızı 81 ilimizde ev ve iş yeri sahibi yapmak için
çalışmalarımıza devam ediyoruz.

Hayırlı Olsun

**%10
PEŞİN**

**2.280 ₺
TAKSİTLE**

**240 AY
VADE**

T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

T.C. KONUT KURUMU
TOKİ

QR Kodu taratarak
web sitesimizi
ziyaret edebilirsiniz.

www.toki.gov.tr

ALİ SAMİ PALAZ
alisamipalaz@gmail.com

EDITÖRDEN

PENCERELERDEN GÖRDÜKLERİM

Pencerelerden gördüklerimden oluşan bir albümüm var benim.

Bu pencere bazen kaldığım otelin penceresi oluyor, bazen bir uçağın, bazense beni bir yerlere götüren taşıtın...

Sabahın erken saatleri, hava aydınlanmak üzere, taksikle Katmandu hava alanına gidiyorum. Sokaklarda kandiller tütsüler yanıyor. Görevli Nepalli kadınlar sokakları süpürüyor. Kalkan tozlar renkli elbiselerinin üzerine konuyor. Bu öğlen buralarda olamayacağımı düşünerek yoluma devam ediyorum.

Bangkok Siam Center de lüks bir otelin 23. Katında kalıyorum. Vakit çoktan gece yarısını geçmiş. Pencereden bakıyorum. Gökdelenler üzerine yerleştirilmiş ekranlardan reklamlar gösteriliyor. Dev ekranın birinde adam purosundan bir fırt çekiyor. Diğer ekranda bir puma üzerime doğru atlıyor. Tam karşımdaki binanın üzerinde led saat gecenin 00.45 olduğunu gösteriyor. İyi geceler demek için 4 saat geride olan Türkiye'yi arıyorum. Eşim akşam yemeğini yeni yedik, çay koyup içeceğiz diyor.

Hollanda'da Rotterdam şehri yakınlarında bir köydeyim. Bu eve gece misafir olarak geldim. Sabah uyandım pencereden baktığımda dingin bir göl, üzerinde yabanıl kuşlar, göl etrafında yürüyüş yapan insanlar vardı. Pencereimin önündeki ağaçta sincap çiseleyen yağmura aldırmadan sabah kahvaltısını yapıyor, pervaza konmuş mavi bir kuş beni inceliyordu.

Elbuz dağlarından bizi aşağıya indiren teleferiğin penceresinden, Dağ yamaçlarına yapılmış açık hava lokantalarının, gece gündüz yanan alev meşalelerini görüyorum. Doğal gaz ucuz olduğu için(Bizim dağ tatlı su kaynaklarımız) gibi sürekli yanıyorlar. Teleferikten patikalarda yürüyen İranlıları, köy evi damplarında kışa hazırlık yapanları da görüyorum. Herkes kendi hayatına doğru yol alıyor.

Afganistan'da çamurlu bir köy yolunda Toyota marka bir araçla ilerliyoruz. Bizi görünce duvara dönen burkallı kadınlar görüyorum. Sırtlarında kardeşlerini taşıyan sekiz yaşında çocuklar görüyorum. Horasan balçığından yapılmış evler arasında bakkallar görüyorum. Sanki yüz yıl öncesini anlatan bir filmin dekoru gibiydiler. Sonra insanın en saf halini görüyorum. Tarladan dönen yaşlılar suya giden kadınlar, meraklı bakışlar dekoru tamamlıyor.

Afrika'da kaldığım eve dönmek için biraz geç kalmışım. Taksi akşamın ilerleyen saatlerinde beni kalacağım eve götürüyor. Tarifi zor karanlık tozlu bir caddede ilerliyoruz. Yol kenarında odun kömürü ateşinde yiyecek pişirip satanların tezgâhları var. Cılız ışıyla açık birkaç bakkal ve berber tezgâhların ardınca sıralanıyor. Köşe başlarında müşteri bekleyen motosikletliler yüksek sesle müzik dinliyor. Pencereimden bakınca tüm bunlar cılız ışıklar ve tozlar arasında arkamda kalıyor...

Uçağımız alp dağları üzerinden uçuyor. Zirvesi karlı dağlar, yamaçlarında köyler, aşağıda göller ve nehirler görüyorum. Tarifi zor bu manzara özenle yapılmış tabloları andırıyor. Bazen Mısır üzerinde uçarken Nil nehrini görüyorum. Bazen çölleri geçiyorum, bazen okyanusları. Bazen saatlerce bulutları görüyorum.

Bu benim pencere hikâyeleri bitmez. İlk aklıma gelen bir kaçını paylaşmak istedim.

Birde buğulu gözler, hıçkırık ve bir valizle iyi insanlardan ayrılma hikâyelerim var ki onları da sizlerle paylaşmak için sabırsızlanıyorum.

Gülümseyişle...

YouTube : Köşe Bucak Dünya
YouTube : Ali Sami Palaz

ŞATALHÖYÜK

KONYA

TARIM VE ŞEHİRCİLİK 10 BİN YIL ÖNCE BU TOPRAKLARDA DOĞDU

İÇİNDEKİLER

10
İRAN

20
JOAN MIRÓ
MÜZESİ

28
BÜYÜKŞEHİR
HABER

32
SINDIRGI

40
İHLARA VADİSİ

48
NOSTALJİK
MESLEKLER

54
TATLICI
SERVET

58
PORTFOLYO

WE ARE ALL CONNECTED

We connect more countries than any other.

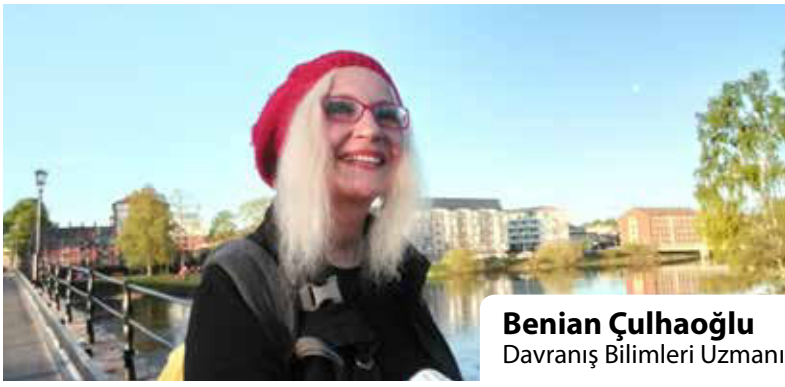
TURKISH AIRLINES

Bir Başka Karatay

HASAN KILCA
KARATAY BELEDİYE BAŞKANI

Benian Çulhaoğlu
Davranış Bilimleri Uzmanı

UNESCO DÜNYA MİRAS VARLIKLARI NEDEN ÖNEMLİ?

İster yurt içinde ister yurt dışında gezelim UNESCO Dünya Miras Listesi'ndeki bir yeri gördüğümüzde kendimizi ayrıcalıklı hissederiz. "UNESCO Dünya Miras Şehri" gördüm, "UNESCO Dünya Miras Sit Alanı" gezdim diye övgüyle bahsederiz. Ya da duyduğlarımız, okuduklarımız ışığında daha önce gördüklerimizden farklı şeyler göreceğimizi düşünür, mutlaka gezi rotamıza dâhil etmeye çalışırız.

Peki, o yeri bu derece önemli yapan nedir?

Bir yerin "Dünya Mirası" statüsü kazanması için bir takım kriterleri karşılaması gerekir. Bu değerlendirmeyi, 1972 yılında kabul edilen UNESCO Dünya Kültürel ve Doğal Mirasının Korunmasına Dair Sözleşme kapsamında, 21 taraf devletin yer aldığı Dünya Miras Komitesi yapıyor. Uluslararası önem taşıyan ve bu nedenle takdire ve korunmaya değer gördüğü doğal oluşum, anıt ya da sit alan her neyse listede yer almaya hak kazanıyor. 1983 yılında ülkemiz de komiteye dâhil olmuş.

2021 yılı verilerine göre dünya genelinde UNESCO Dünya Miras Listesi'ne kayıtlı 1154 kültürel ve doğal varlık bulunmaktadır. Bunların 897 tanesi kültürel, 218 tanesi doğal, 39 tanesi ise karma (kültürel/doğal) varlıklar.

Peki, bir kültür varlığın UNESCO Dünya Miras Listesi'ne girmesi neden önemli?

Her şeyden önce bir varlığın bu listeye alınmasının toplumlar ve hükümetler nezdinde farkındalık yaratmaya yardımcı olduğunu söyleyebiliriz. Listeye giren yer ya da eser artık sadece o ülkenin değil, tüm dünyanın ortak mirası olarak kabul ediliyor. Korunması için

çaba gösteriliyor.

Turizme katkısı çok büyük. Dünya mirası olan yer ya da eser dünya çapında tanındığından bulunduğu yeri ziyaret eden yerli, yabancı turist sayısı her geçen yıl artıyor. Kentte turizme bağlı ticaretin de gelişmesini sağladığından doğal olarak yerel halk tarafından sahipleniliyor.

Konunun bir de finansal boyutu var. Listeye dâhil edilen alanların korunması için UNESCO tarafından finansal destek sağlanabiliyor. Toplam fondan, özellikle de gelişmekte olan ülkelere listeye girmiş olan dünya miraslarını korumak için pay ayrılabilir. Aynı zamanda söz konusu fon Tehlikedeki Dünya Miras Listesi'ndeki alanlarda oluşan hasarın mümkün olduğunca hızlı bir şekilde giderilmesi için de kullanılabilir.

Belki de en önemlisi listeye alınan varlıkların daha iyi korunmasını teşvik ediyor olması. Çünkü korunamaması halinde, komite bu alanların listeden çıkarılmasına karar verebiliyor.

Ülkemizin kültürel varlıklarına bakacak olursak, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü'nün çalışmaları neticesinde bugüne kadar UNESCO Dünya Miras Listesi'ne 19 varlığımızın alınması sağlanmış. Bu varlıklar, bulundukları yer, kabul tarihi itibarıyla şöyle:

Kültürel Miraslar

1. İstanbul (1985)
2. Divriği Ulu Camii ve Darüşşifası (Sivas) (1985)
3. Hattuşa (Boğazköy) - Hitit Başkenti (Çorum) (1986)
4. Nemrut Dağı (Adıyaman - Kahta) ([1987)

5. Xanthos-Letoon (Antalya - Muğla) (1988)
6. Safranbolu Şehri (Karabük) (1994)
7. Troya Antik Kenti (Çanakkale) (1998)
8. Edirne Selimiye Camii ve Külliyesi (Edirne) (2011)
9. Çatalhöyük Neolitik Kenti (Konya) (2012)
10. Bergama Çok Katmanlı Kültürel Peyzaj Alanı (İzmir) (2014)
11. Bursa ve Cumalıkızık: Osmanlı İmparatorluğunun Doğuşu (Bursa) (2014)
12. Diyarbakır Kalesi ve Hevsel Bahçeleri (2015)
13. Efes (İzmir) (2015)
14. Ani Arkeolojik Alanı (Kars) (2016)
15. Afrodisias (Aydın) [2017]
16. Göbeklitepe Arkeolojik Alanı (Şanlıurfa) (2018)
17. Arslantepe Arkeolojik Alanı (Malatya) (2021)

Hem Kültürel Hem Doğal Miraslar

1. Göreme Milli Parkı ve Kapadokya (Nevşehir) (1985)
2. Pamukkale-Hierapolis (Denizli) (1988)

Listede yer alıp da görmediğiniz yerler hangileri, düşünün bakalım. Ben bakтым, çoğunu gezip görmüş olsam da eksikler var. Şimdiden "Ölmeden Önce Görülmesi Gereken Yerler" listeme ekledim bile. Dünyadaki güzellikleri gezerken elbette ülkemizin dünya mirası varlıklarını görmemek olmaz.

WE ARE ALL CONNECTED

We connect more countries than any other.

TURKISH AIRLINES

İRAN

KÜLTÜREL VE TARİHİ ZENGİNLİĞİN ÜLKESİ

Yazı: Dr. M. Ziyaeddin Ercan Fotoğraflar: Dr. Feyza Ercan

8 Temmuz 2022 Kurban Bayramı arifesinde Iğdır'daki otelimizde sabah kahvaltıdan sonra tur minibüslerimizle İran'a geçmek üzere gümrük kapısına doğru yola koyulduk. Sınır kapısına yaklaştıkça içimizdeki heyecanımız artıyordu. Ağrının Doğubayazıt ilçesindeki Gürbulak sınır Kapısındaki çekişmeli geçişten sonra İran bazargan sınır kapısına kadar olan 1 km lik yoldan sonra artık İran topraklarındaydık. Tebriz'e kadar Türk topraklarındaymış hissi veren yolculuğumuzda grubumuzdaki çok sayıda tarihçi sayesinde tarih sohbetlerini İran çayı eşliğinde yaptık. Yaklaşık 6 saat sonra. Akşamın tatlı esintisi içerisinde güneş batarken ülkenin kuzeybatısındaki çok büyük ve tarihi bir şehir olan Tebriz e girdik.

TEBRİZ

Nüfusun çoğunluğunu Azeri Türkleri oluşturduğu için İran'daki Türkler açısından önemli bir şehir olan Tebriz, İpek yolu üzerinde bulunduğundan oturu birçok medeniyet ve kültürün merkezi olmuştur. Özellikle İlhanlılar zamanında devletin başkenti olması nedeniyle

imparatorluk başşehridir aynı zamanda. Akşam şehrin biraz dışında olan şah tarafından yapılmış şah gölü nü gezmeye gittik. El gölü olarak da anılan, ortasın-

nirken ilk günden ön yargılarımızı da eritmiş olduk. Komşu bir ülke hakkında bu kadar az bilgi sahibi ve önyargılı olmamız gerçekten çok üzücü. Misafir-

daki büyük bir göl çevresinde yemek yerlerinin, yürüyüş yollarının olduğu cıvıl cıvıl oldukça kalabalık bir yer. Gölün etrafında gezerken sokak sanatçıların söylediği Türk müziği eşliğinde eğle-

perverlikleri, cana yakınlıkları ailecek piknik kültürünün çok yaygın olması, restoranların aileler ile dolu olması ilk gözümüze çarpanlar arasında. Devletin kuralı olarak kadınların başlarının yarı-

sını örtecek kadar şifonla kapatmasının yeterli olduğunu gördük. Bunun yanında makyajlı ve estetikli kadın sayısının oldukça fazla olması dikkat çekiciydi. Şah gölünden gece otelimize dönmek için araç ararken bir taksici Türk olduğumuzu görüp bizi götürmek üzere arabasına davet etti. Türkiye'yi çok sevdiğini ama parasızlıktan gidemediğini tekrar geldiğimizde gezdirebileceğini söyledi. Uzattığımız taksi parasını almadı. Türkiye'den istediği bir şey olup olmadığını sorduğumuzda Atatürk'ün posterini istemesi, anahtarlığında Türkiye yazılı olması bizi duygulandırdı. Tebriz'in en görkemli yapısı UNESCO'nun 2010 yılında dünya kültür mirasına dâhil ettiği Tebriz çarşısıdır. Tebriz valisi, Abbasilerin tarihten silinmesinden sonra ticari önemini kaybeden Bağdat şehri yerine ticari merkezin yeni gözdesi yapmak üzere Tebriz kapalı çarşısını yaptırdı. 1 km uzunluğundaki Çarşıda her zanaat ve meslek grubunun kendine özgü bölümü vardır. Dokuz farklı çarşıdan oluşup, her biri bahçeli bir meydana açılmaktadır. Bu pazar şehri, acı çay tarafından ikiye bölünmüş olup bu iki bölüm gü-

nümüzde taş köprü ile birbirine bağlanmaktadır. Emir pazarı adıyla bilinen halı pazarı, kapalı çarşının en görkemli ve İran'ın halı ticaretinin yapıldığı yerdir.

GÖK MESCİDİ (BLUE MOSQUE)

Karakoyunlular döneminde sultan Cihan Şah, UNESCO'nun kültür mira-

sına dâhil ettiği göy mescidini yaptırdı. Bu mescide tavanlarındaki mavi

mozaiklerden dolayı Blue Mosque da denmektedir. Yapıldığı dönemde kubbesi dünyanın en büyük tuğla kubbesidir. Caminin çinilerinin mavisinin sırrı ise henüz çözülememiştir.

Tebriz'in en çok beğendiğim yönü ise hiç dilenci görmememiz olmuştur. Zaten dilencisiz şehir olarak da ün yapmıştır. Bunun nedeni Pazar esnafı bir vakıf kurarak yoksul insanların geçimini sağlayıp dilencililiği önlemiştir. Ayrıca her yerde sadaka kutuları konmuş devlet buradan alıp ihtiyacı olanlara dağıtmaktadır.

Tam bir şiir ülkesi olan Tebriz'de 400 kadar şairin gömüldüğü anıt mezar, depremle yıkınca müzeye çevrilmiş. Ünlü şair şehriyar için de ayrı bir türbe bulunuyor. Tebrizliler için kutsal olduğundan bu mekân tam bir yaşam alanı olarak kullanılmaktadır. Çoluk çocuk yaşlı genç entelektüel seviyesi çok farklı insanların ziyaret ettiği şairler mezarlığının bu kadar kalabalık olması takdire şayan.

Turumuzun son gecesinde tekrar burada kalacağımızı bilmenin rahatlığı ile Tebriz'den ayrılıyoruz. Sonra sırayla

İran'ın gözbebekleri olan İsfahan ve Şiraz'a gittik. İsfahan'a giderken yol üzerinde bulunan ve orta çağda İlhanlı devletine başkentlik yapan sultaniye kasabasında İlhanlı hükümdarı Olcaytu'nun kümbeti ziyaret edildi

ISFAHAN

'Safeviler devri İsfahan, Rönesans İtalya'sını taklit etse de arkasındaki 2000 yıllık geleneği terk etmedikleri için muhteşem İsfahan'ı görmeden hayat ve ölüm anlaşılmaz demistir İlber Ortaylı hocamız.

Büyük Selçuklu ve Safeviler gibi çok önemli iki Türk devletinin başkentliğini yapmış olan İran'ın 3.büyük şehri İsfahanda konaklayacağımız harika otelimiz Abbas otele gitmeden gece görüntüsünü izlemek için Siosepol köprüsüne uğradık. Zayende nehri üzerinde bulunan 6 tarihi köprünün en etkileyici olanı. Si-e-se Farsça 33 demek,33sütün üzerine inşa edildiğinden bu adı almış. Şah 1. Abbas'ın Generallerinden Allah verdi han tarafından inşa edilmiş 33 kemeri bulunan Köprünün alt kemerlerinde çayhanelerde nehre karşı dinlenirken çayınızı içebiliyorsunuz. Araç

trafiğine kapalı olan bu köprünün gün batımından sonra yanan ışıklarla oluşan muhteşem bir görüntüsünden zor ayrılıp otelimize gidiyoruz ve başka bir güzellikle karşılaşıyoruz. Abbas otel,400 yıl önce safevi kralı sultan hüseyin tarafından yapılmış kervansaray daha sonra otele çevrilmiş. Muhteşem iç avlusu, lobisi, bahçesi ile İsfahanın tarihi havasını sonuna kadar hissettik.

Sadece mimarisiyle değil sanat ve edebiyat merkezi olması nedeniyle de büyüleyici bir şehir İsfahan. Güneşin batmasıyla birlikte sokaklar canlılık ka-

zanmaya başlıyor ve kadın erkek gece geç saatlere kadar dışarıdalar. En kalabalık yer de imam nakşı cihan meydanı. İmam camisinden şeyh Lütfullah camisine, Ali kapı sarayından qayserieh kapısı ile büyük pazara kadar tüm İsfahan'ın en güzel yapılarıyla çevrili meydan 512 m uzunluğunda 163 metre genişliğinde olup, Çin dekinden sonra dünyanın ikinci büyük meydanı. En çarpıcı özelliği ise tamamlandığı 1629 tarihinden beri hiç değişmeden günümüze gelebilmiş olması. Meydanın en güzel zamanı günbatımı ile akşam arası aydınlatılmış hali. Safevi dönemi mimarisinin en

güzel örneklerinden biri. Şah buraya çok para harcamış ama bitmesine aylar kala öldüğü için görememiştir.

Şah mescidi başta olmak üzere İsfahan camilerinin özelliği dışlarının da içleri kadar renkli olması. Mescit i imam, gökkuşağı renklerindeki mozaikleri, hat sanatı, turkuaz mozaikleri tahta balkonlu minareleri ve iç akustiği ile muhteşem bir eser. Ana salon tek bir kubbe ile örtülmüş görünse de akustiği sağlamak için iç içe geçmiş 38m ve 50 m yükseklikteki iki kubbeden oluşmuş. İçinde 49 farklı tonda eko oluşturabildiğini ancak insan kulağının bunlardan yalnızca 12 ne duyarlı olduğunu öğrendiğimizde hayranlığımız artıyor. Düşük nem sayesinde o muhteşem renkler canlılığını koruyarak günümüze kadar gelebilmiştir. Caminin süslemelerinde kullanılan bolluk ve bereketi simgeleyen geleneksel İran motifleri ise görülmeye değer doğrusu.

Meydandaki Şeyh Lütfullah Camisi ise şahın kayınpederi olan ülkenin dini lideri şeyh Lütfullah için yapılmış olup, nakış cihan meydanını çevreleyen 4 önemli yapıdan ilk inşa edileniymiş. Burası sadece saray ahalisine aittir.

Ali kapı sarayı (bab ı Ali: yüce kapı), ilk olarak basit bir bina olarak yapıp 1. ve 2. Şah Abbas tarafından yeni katlar ve balkon eklenerek büyütülmüş, şahların giriş yaptıkları kapı olarak kullanılmıştır. Saray meydanın batısında, şeyh Lütfullah caminin karşısında olup, 48 metre yüksekliğinde, her katta bekleme salonlarının olduğu altı katlı bir binadır. Sarayın en üstteki altıncı katında ise şahın

asil ziyaretçileri ve yabancı büyükelçileri eğlendirmek için kullandığı müzik odası bulunmaktadır. Şah polo maçlarını, kutlamaları ve at yarışlarını, tüm meydana hâkim konumda olan sarayının 18 sütunlu dekoratif terasından izlemektedir.

Konum olarak İran'ın ortasında bulunan İsfahan tarihsel ve kültürel zenginliğe sahip olmanın yanında bu zenginliği çok güzel koruduğundan pers tarihini en çok hissedebileceğiniz bir şehir.

Bir başka görülmeye değer yapı ise Çehel sütun sarayı. Çehel Farsça kırk anlamında. Giriş kısmını süsleyen 20 ince sütunun, girişin önündeki havuza yansıması sonucu ahşap sütunların sayısının 40'a çıkması üzerine bu ismi almıştır. Saray şah 1. Abbas tarafından eğlence ve kabul törenlerinde kullanılmak üzere yaptırılmıştır. **UNESCO** dünya mirasları listesinde yer alan 23 bahçeden 9.sırada yer alan çehel sütun sarayı muhteşem güzellikteki botanik bahçelerinin dışında sarayın içindeki büyük ölçekli duvar resimleri ile de insanı içine çekiyor. Duvarlardaki hikâye anlatan resimlerle adeta tarih dersi dinler gibi oluyoruz. Bu resimlerin üçünde savaş üçünde ise ziyafet sahneleri anlatılmış. Savaş resimlerinin biri de çaldıran savaşını konu etmiş. Zaten İslam dünyasında İran kadar çok duvar resmi kullanan başka bir ülke yokmuş.

ŞİRAZ

Turumuzun 4.günü yine ilim ve kültür merkezlerinden biri olan Şiraz'a geldik. Yorgunluğumuza rağmen turda bize rehberlik eden Azeri sanatçı Asghar Sa-

fipour beyin sayesinde arkadaşının düğününe davet edildik. Bu düğün Şiraz a 125 km uzaklıktaki Firuzabad daki kaşkay Türklerinin düğünüydü. Kaşkaylar ülkenin orta kesimindeki çöllerde yaşayan ve halen bir kısmı göçebe olan Türk boyudur. Göçebe oldukları için diğer Türkler kadar Farsçadan etkilenmemişlerdir Göç yolları yazın Şiraz yaylaları, kışın Basra körfezinin ovaları arasındaki 1000 km lik alandır. Göç yolları üzerinde doğal bitki ve böceklerden elde ettikleri kök boyalar ile özgün halılar dokurlar. İlginç bir bilgi olarak da Nissan 2006 da çıkardığı modeline, göçebe ruhlu olacağını düşünerek kaşkay kabilesine atfen qashqai adını vermiş. Kaşkay türkleri ,Azerbaycanlılardan sonra İran'daki en kalabalık Türk grubu. Düğün sahipleri bizi büyük bir ilgiyle karşıladılar. Bizse, çocuğundan yaşlısına kadar rengârenk kat kat düğün elbiseleri içindeki kaşkay kadınlarının arasında tarihe yolculuk yapmış gibiydik. Türkçe şarkılar eşliğinde dans eden Kaşkay Türklerine karışıp dans etmek unutamayacağımız anlar yaşattı bize. Düğünlerinde Konya tandır kebabına benzer etli pilav ve meyve ikram ettiler. İran'da pilavlarda safran ve zereşk ağırlıklı kullanıldığı için bu düğünde yediğimiz safransız pilavlı etle, karnımızı güzelce doyurduk.

İran edebiyatının ünlü şairleri hafız ve Sadi Şirazi burada yaşadığı için şairler şehri olarak anılan Şiraz'a geldik. Bir zamanların üzüm bağları ve şarap tadımı için Avrupa'dan tur yapılan kent 1979 da İslam devrimi ile son bulmuş şarap imalathaneleri kapatılmıştır. İlk olarak

Hafız Şirazi'nin mezarını ziyaret ettik. Asıl adı Şemsettin Muhammed'dir. Fars edebiyatının en büyük gazel şairi ve dünya şairlerinin en büyüklerinden biridir. Kuranı ezberlediği için hafız ismini almıştır. Hafız Şiraz'ın mezarının başında iken öğretmenleriyle gelen ilkokul çağındaki çocukların hafızın şiirlerini ezbere okumaları çok etkileyici idi. Hemen arkasından da Sadi Şiraz'ın türbesini ziyaret ettik. Sadi Şirazi ise fars şairi ve İslam âlimi. Abdülkadir Geylani hazretlerinin halifesinin talebesidir. Moğol ve haçlılarla yapılan savaşlara katılmıştır

PERSOPOLİS

Şiraz şehrini 55 km uzaklıktaki ilk dünyaya imparatorluğunu kuran perslerin başkenti olan Persopolisi gezerek tarihin derinliklerine güzel bir yolculuk yaptık.1. Pers kralı Darius tarafından kurulmuş. Yapımı 150 yıl süren Persopolis, tören alanı olarak kullanılmaktadır. Unesco dünya mirasında bulunmaktadır.125bin metrekare alana kurulmuş tören alanında 10bin kişi ağırlanabiliyordu. Sütün kaideler üzerinde perslerin inançlarını yansıtan heykeller görülmeye değer. Kral sarayları yapay bir tepe üzerinde bulunuyor. Bu tepeye ise iki geniş merdivenle çıkılıyor. Merdivenlerin yan duvarlarında kabartma heykeller oldukça etkileyici. Persopolis büyük İskender'in persleri yenerek şehri yakmasından sonra terkedilmiştir.

Daha sonra Yezd yolu üzerinde kadim İranın başkenti olan Persopolis ve Ahameniş imparatorluğunun kurucusu olan kuruş a ait olduğuna inanılan anıt mezarın bulunduğu Pasagrad ı ziyaret ettik.

Çölün gelini olarak adlandırılan Yezd, bozmadan, yok etmeden korunan mimarisıyla bizi en çok etkileyen şehir oldu. Lut ve tuz çöllerinin birleşme noktasında olduğu için şehrin coğrafi konumu Moğol ordularına karşı doğal bir kale görevi görmüş olup, yıkımlardan etkilenmeden özgünlüğünü koruyarak günümüze kadar gelmiştir. Kumdan kalelerin içinde yürüme hissi veren kerpîç evlerin arasındaki dar sokaklarında gece bilerek isteyerek kaybolduk. Çölün sıcakından korunmak için yapılan yüksek duvarlar, dar sokaklar ile labirentin içinde otelimizi bulmak için dolaşırken adeta tarihin içinde kaybolduk. Ve otelimizi bulduğumuzda, avlusuna yansıyan dolunay eşliğinde çayımızı içerken huzuru da adeta iliklerimize kadar çektik. Anlatılmaz ancak yaşanırdı. Çünkü kelimeler yetersiz gelir o güzelliği anlatmaya.

Yezd zerdüştlük inancının da merkezi konumunda bir şehir. Sabah ilk olarak Zerdüşt Ayeşgedesine gittik. Buradaki ateş 1500 yıldır aralıksız yakılıyor. Ateşi körüklemek için giren bir Zerdüştler üzerine, beyaz giyerler, ağızlarına be-

yaz ağızlık takarlar. Nedeni insan bedeni pistir ve ateşi kirletmemeli. Ateşe tapmıyorlar ancak ateş onlar için kutsal. Işığı ve aydınlığı getirdiği, iyiyi ve kötüyü ayırmaya yardım ettiği, günah ve suçlardan arındırdığı için değerli. Ateşin temizleyici olduğuna inanırlar. Tapıkları ise AHURA MAZDA. Ahura Allah mazda da yüce demek. Zerdüştlük MÖ 7.yüzyılda yaşamış olduğu düşünülen Zerdüş'tün kurduğu dünyanın en eski inanç ve ibadet sistemi. Ölünce gömmezler çünkü insan bedeni kirlidir, toprağı da kirletir. Ölüm ritüellerinde ölüyü yüksek tepeye çıkarırlar, derin çukurun kenarına koyarlar. Buraya sadece din görevlisi çıkıyor ve ölüyü kuşlara yem olarak bırakıyor. Kuş tarafından yenmeye başlayınca kadar başında bekliyor. Ölünün yakınları ise aşağıda konaklama yerlerinde din görevlisinden haber bekliyorlar. İlk olarak sağ gözünden yenmeye başlanırsa cennete, sol gözden başlanırsa cehenneme gideceğine inanılıyor. Cennetlik ya da cehennemlik olacağını din görevlisi yakınlarına bildiriyor. Belli bir süre sonra çıkılıp kuşlar tarafından tamamen bitince kemikleri o çukura arılıyor. Bu ritüel 1959'a kadar böyle devam ediyor.1959'dan sonra Zerdüştlerin cesetlerini buraya bırakmaları kokudan dolayı yasaklandı şimdi gömüyorlar ama kirlî bedeninin toprağına karışmasını engellemek için çelik kasa içine koyarak gömüyorlar.

Rüzgârlı şehir olarak da bilinen Yezd ayrıca rüzgâr kulelerinin de şehri. Bu kulelere Badgir de deniyor. Badgirler, bacalar arasından giren rüzgârı evin altındaki su ile buluşturup çölün sıcaklığında bir anlamda doğal klima görevi görüyor. Evin altından gelen su taşıma yolları ise dağlardan gelen suyu yerin eğimine göre ayarlayıp şehirlere ulaştırıyor. Hayal gücünüzün sınırlarını zorlayan yaşamış uygarlıkları görmüş olmak çok etkileyici. Hem mimari hem de mühendislik anlamında çok başarılı.

Yezd Mistik ve tarihi havasından dolayı zor ayrıldığım bir şehir oldu.

KASHAN

İRAN öyle bir ülke ki bir şehirden ayrıldığınızda bir parçanızın orada kaldığını düşünürken başka şehirde başka güzel-

liklerle buluşuyorsunuz. Bunu bildiğimizden dolayı gezi boyunca heyecanımız ilk günkü gibiydi. İsfahan'ın Kashan şehrini gördüğümüzde bu düşüncemizde ne kadar haklı olduğumuzu anlamış olduk. Gül diyarı olarak bilinen Kaşan ünlü şair Sohrap Sepehri nin memleketidir. Güneş batmak üzereyken alışveriş yapmak istediğimiz dükkandaki yerli bir çocuğun sizi tepeye çıkarayım da Kashan da gün batımını tepeden seyretdin demesi üzerine alışverişi bırakarak koşarak sokaklardan geçip çıktığımız tepeden gördüğümüz şehir, bizi yine büyüledi. Zaman kısıtlılığı nedeniyle aklımızın kaldığı o dükkâna tekrar uğrayamasak da buna değdi.

Ertesi günü 19.yüzyıl İran mimarisinin geleneksel örneklerini sunan burucerdi evini gezdik. Bir yeri hafızalara kazıyan hikâyesidir. Hikâyesini bildiğimiz türk olsun, mimari olsun bizi daha çok etkiler. Gezdiğimiz burucerdi evinin bize yaşattığı görsel şölenin dışında hikâyesi de hafızalarımızda tatlı bir anekdot olarak kaldı. Rivayete göre Mehdi, şehrin ileri gelen tüccarlarından olan Cafer tabatabainin kızına gönlünü kaptırıyor. Ancak kızı vermek istemeyen tabatabai ailesi, kızını kendi evi gibi güzel bir evde yaşama şartıyla evlendirebileceğini söylüyor. Bu şartı kabul eden damat, inşaatta başlatsa da uzun sürede bitmeyeceğinden dolayı düğünden sonra, eşinin ailesinin yanında tabatabainin evinde 7 yıl kalıyorlar. Evin bir kısmı bitince kendi evlerine geçiyorlar. Evin tamamıyla bitmesi ise 18 yılı alıyor. Eve brucerdi denmesinin nedeni damadın babası olan semaver tüccarı olan Hasan Netenzinin işi gereği sık sık Brucerdi şehrine gitmesi ve burucerdi lakabıyla anılması. Günümüzde müze olan bu evi yapan mimar Ali Meryem aynı zamanda tabatabai evinin de mimarı. Brucerdi evi iç ve dış mekân olmak üzere 620 metre kare alana sahip. Avlusunda havuzlar çeşmeler olan ev, çöl şartlarına göre tasarlanmış harika bir mimari ve mühendislik örneğini sergiliyor. Evin duvarlarını alçı, cam, mozaik ve ayna işçiliği süslüyor. En küçük girişinde bile minyatür sanatının en güzel örneklerini görmek mümkün.

Daha sonra şahın emir kebir adıyla bilinen sadrazamı öldürttüğü yer olarak

bilinen Fin bahçesi gezildi. Çölün ortasında yeşillikler içinde, çiçekli, eşsiz güzellikteki Fin bahçesinde ilkokul öğrencilerinin mezuniyet gösterilerine denk geldik. Koro halinde söyledikleri marşı dinlemek çok keyifli idi. Fin bahçesi İran'ın günümüze kalan en eski bahçesi. Bahçenin ortasındaki köşkün içinde bulunan havuza 12 ayrı gözeden su akıyor. Bahçedeki su havuzları kendine has özellikte ve farklı konseptte tasarlanmış. Ortadaki köşk, küçük hamam, kraliyet hamamı ve ulusal müze ile Fin bahçesinden serinlemiş olarak ayrılıyor.

KUM (QUM)

Mollalar kenti (Ayetullah kenti) olarak bilinen şehirde İRAN İSLAM devriminin temelleri atılmıştır. Medreselerinde mollaların eğitim gördüğü kente, ısıtılı geniş otoyollardan geçilerek giriliyor. Burada diğer şehirlere göre çok daha fazla kuyumcu, döviz büroları, alışveriş merkezleri bulunmaktadır. 7.imam Musa-el kazımın kızı Fatıma el masumenin, ağabeyi sekizinci imam Ali er rıza'nın yanına giderken ölmesi ve burada toprağa verilmesi sebebiyle kum şehri Şiiler için önemli bir ziyaret yeridir. Fatime el masumenin türbesi, 3 adet kubbe ve 6 adet minareten oluşan 410 bin metrekarelik genişçe bir alanı kapsamaktadır. Mimarisi altın kubbesi ve çinileri göz kamaştırıcı. 3 büyük avlusu ve ibadet edilen 3 büyük dua alanı vardır. Dünyanın birçok yerinden binlerce Şii türbeyi görmek ve

iyilik sağlık başarı istemek, dua etmek için gelmektedir. Bu nedenle kum şehri inanç turizminin önemli bir merkezi konumundadır. Erkekler ve kadınlar türbeye ayrı kapılardan giriyorlar. Arama kontrolünden geçtikten sonra kadınlar için ayrı bir bölümde olan çador bürosundan çadorlar giyinip türbeye girilebiliyor. Minik çiçekli çadorlardan gezginci olunduğu hemen anlaşılıyor. Çünkü Kum'daki İranlı kadınlar daima siyah çador giyiyor.

Şiiler peygamberimiz(a.s.m.) den sonra Hz. Ali ve sırasıyla iki oğlu ve torunlarının Allah'ın emri ve Resulullah'ın tayini ile meşru imam (halife)olduğuna inanırlar. İmam olarak sadece 12 imamı kabul ettiklerinden dolayı isna aşeriyye (onikiciler)denir. İmamlara inanmayı, imanın şartlarından birisi olarak kabul ettiklerinden dolayı imamiye hem itikat hem de ibadette imam Cafer sadık ın görüşlerine dayandıkları için caferiyye adı verilmiştir.

ERDEBİL

Şah İsmail'in türbesinin bulunduğu kuzey İran'daki Azeri şehri. Hazar denizine uzaklığı yaklaşık 64km, Tebrize ise 216 km. Aşure ve Şii ritüellerinin en yoğun yaşandığı şehirmiştir.

Şeyh safiüddin ishak erdebilinin türbesi, İran'ın eşsiz tarihi binalarındandır. Binaya görkemli bir kapıdan, güllerin

olduğu bir bahçeye giriliyor. Bahçeden geçip ahşap kapıdan girilince dört bir yanı mavi seramik duvarlarla çevrili geniş bir avlu adeta büyülüyor. Üç kubbenin olması ve mozaik çiniler yapının ihtişamını artırmış. Burada şah İsmail'in ve dedesi şeyh safiüddinin mezarı bulunmaktadır. Şah İsmail, savefi soyundan gelen bir Türk. Erdebil'de dünyaya gelmiş annesi Akkoyunlu hükümdarı uzun Hasan'ın kızı Alem şah halime begüm sultan, babası şeyh haydar.1514 yılında Osmanlı padişahı yavuz sultan selimle yaptığı Çaldıran savaşını kaybetmesi sonunu getirdi.37 yaşında Azerbaycan da vefat ediyor.

Şah İsmail'in kabrinin yanından girilen küçük kapıdan büyük bir salona giriliyor. Bu salonda duvarlar kubbeler irili ufaklı nişlerden oluşuyor. Bu nişlerde

Çin İmparatorluğundan şah İsmail'e gönderilen 1200 seramik sergilenmekteymiş. Zaman içinde bunların çoğu kırılmış. Kalan çok az çini ise raflardan indirilip vitrinlerde sergileniyor.

Türbeyi gezdikten sonra sadece burada yapılan bir tür irmik helvası olan kara helvanın tadına baktık ve Tebriz'de bir gece konaklayıp Türkiye ye dönmek üzere yola çıktık.

Tarihi, edebiyatı ve mimarisiyle tüm dünyayı etkilemiş olan masalsi şehir İran'dan kalbimizi bırakarak ayrıldı.

Ahşabın hikayesi burada başlar

HASAN KULU

ORMAN ÜRÜNLERİ

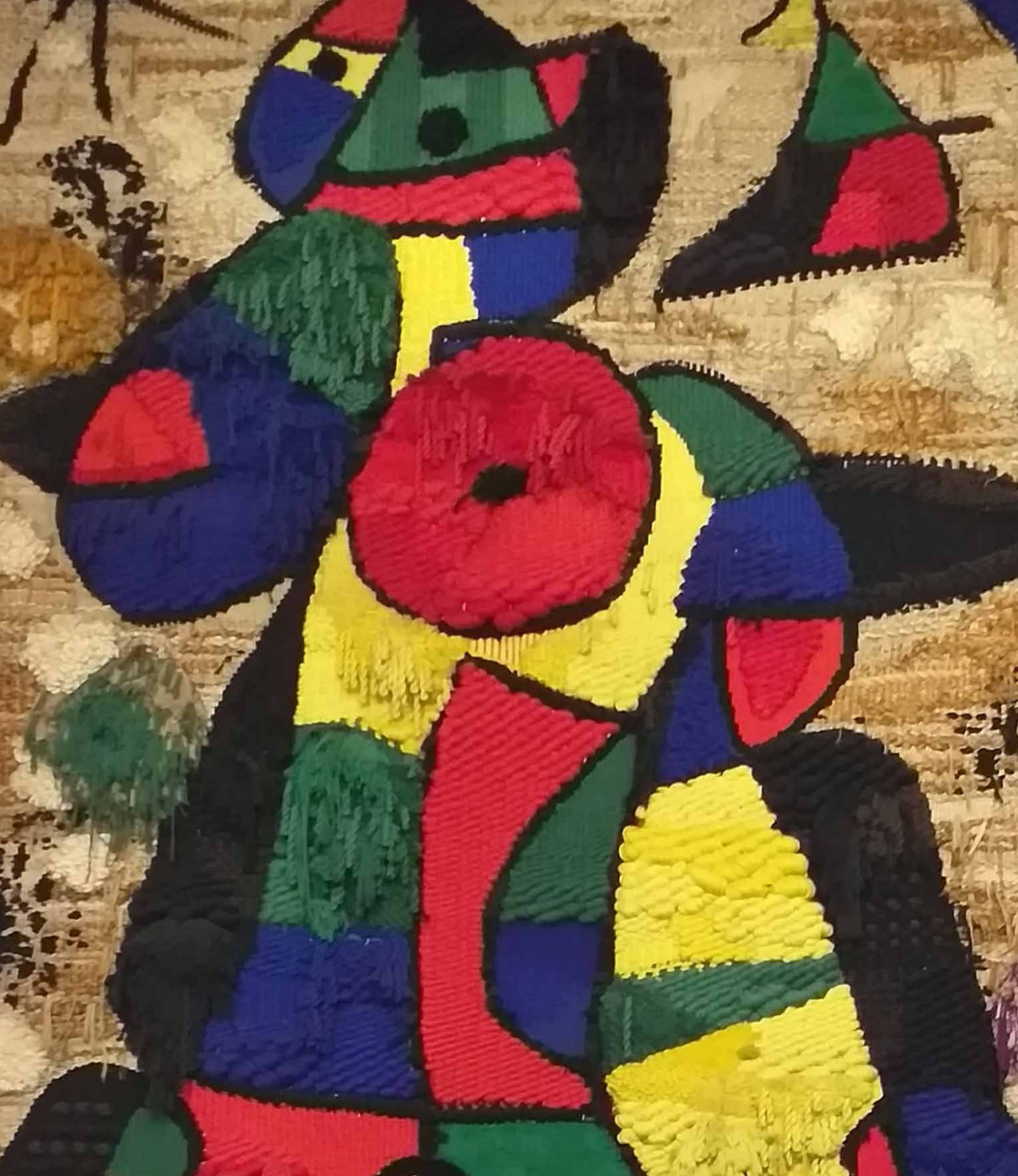
Laminat Parke , Isıl İşlem Ahşap Palet ve Sandık, Kamelyalık Kereste,
F. Joint Lamine Profil ve Panel, İnşaatlık ve Doğramalık Kereste, Fırınlı Masif Çam ve Kayın Parke,
Fırınlı Taban Lambri, Döşeme Tahtası, İthal OSB ve PLYWOOD

0332
444 5856

www.hasankulu.com
info@hasankulu.com

Ağaç İşleri Sanayi Kırımlı Sk.
No:35 PK 42300 Selçuklu/KONYA
Faks: 0332 2493176

HASAN KULU
Orman Ürünleri A.Ş.

JOAN MİRÓ'NUN SÜRREALİST DÜNYASINA YOLCULUK

Yazı ve Fotoğraflar: **BENİAN ÇULHAOĞLU**

Bir ülkeye ayak bastığınızda dünya çapında tanınmış bir sanatçının sizi karşılaması kadar güzel başka ne olabilir? Barselona'ya geldiğinizde devasa mozağiyle ressam Joan Miró karşılar sizi. Bir yolcu gemisiyle limana vardysanız eğer, bir başka eseri ile size el sallar.

2019'da gittiğim Barselona'da ziyaret noktalarımın biri de Fundació Joan Miró müzesiydi. Sanatçı, 1975'te Fundació Joan Miró Vakfı'nı kurmuş, aynı yıl müze açılmış.

Müze oldukça zengin bir koleksiyona sahip. Miró'nun hayatının ve kariyerinin tüm aşamalarına kapsamlı bir bakış sunan, geleneksel resmi aşma arzusunun yansıtan örneklerle dolu.

Joan Miró'nun 10.000'den fazla tablo, çizim, heykel, sahne tasarımı, halı gibi farklı pek çok eserini görebileceğiniz müzede, en eski çizimler 1901 yılına ait. Çoğunluğu sanatçı tarafından vakfa bağışlanmış.

Sürrealizm ile ilgili resimler ile İspanya İç Savaşı'na dayanan eserleri, sanatsal ve şiirsel önemi nedeniyle dikkat çekici. Diğer önemli parçalar arasında, Miró'nun geniş renk alanları ve serbest hareketlerle karakterize ettiği büyük tuvaler yer alıyor.

Joan Miró müzeyle, sanatı kamuya açık hale getirmek, uluslararası disiplinler arası bir merkez yaratmayı amaçlamış. Vakıf, XX. ve XXI. yüzyıla ait dönüşümlü çağdaş sergiler, akademik araştırma projeleri ve kültürel etkinlikler düzenliyor.

Müze binası, sanatçının yakın arkadaşı Josep Lluís Sert tarafından

tasarlanmış. Kendisi Harvard Üniversitesi Tasarım Okulu'nun başkanı olup uluslararası üne sahip ilk İspanyol mimar.

Bu iki sanatçının aralarındaki yakın dostluk ve işbirliğini, sergi ve mimarinin birbirine uyumundan anlayabilirsiniz. Tamamen beyaz olan net ve kübistik şekiller, mekânı sade aynı zamanda oldukça ferah gösteriyor. Parlak teraslar ve teraslarla iç içe olan odaların ustaca düzenlenmesiyle binanın içinde dinamizm, şeffaflık ve bol miktarda doğal ışık yaratılmış. Usta mimarın bu yaklaşımı ziyaretçilere sanat eserlerini izlerken farklı bir deneyim yaşıyor. Bina 2002 yılında Amerikan Mimarlar Enstitüsü'nün "Yirmi Beş Yıl Ödülü"ne layık görülmüş.

Joan Miró kimdir?

1893 'de Barselona'da doğan Katalanyalı sanatçı Sürrealist resmin en önemli temsilcilerinden biridir. Dadaizm, Fovizm ve Kübizm'den etkilendir. Paleti oldukça sadedir. Mavi, ateş kırmızısı, sarı, yeşil, siyah

çalışmalarında sıkça rastlanılan renklerdir.

Eserlerinde hemen hemen hiçbir form yoktur. Görülen birtakım unsurlar her hangi bir şeyin, kuşun ya da insanın sembolü niteliğindedir. Kimi zaman bir marmelat lekesi ya da fırçasından damlayan damlalar resminin çıkış noktası olabilir. Resimleri çocukların duvarlara karaladıkları figürlere, mağara insanların duvarlara çizdikleri resimlere benzetilir.

Miró, birçok resme aynı zamanda başlar, başlangıçta ilerde ne meydana geleceği hakkında en ufak bir fikri olmadan. Resmi yaparken heyecanını kaybettiğinde bir kenara bırakıp diğerine geçer. Aylar sonra karşısına geçip yalnızca kompozisyon kaidelerini düşünerek üzerinde çalışır, resmi yeniden ortaya çıkarır.

Sanatçı, yalnızca ressam olarak değil, grafik, heykel, duvar dekorasyonu sanatçısı olarak da bilinir. Renkli gravür ve litografi alanında Avrupa'nın en büyük

üstatlarından biridir. Joan Miró, 1983'de Palma de Mallorca'da hayata veda eder.

Sanatçıların ve sanatseverlerin mutlaka ziyaret etmesi gereken bir yer burası. Ziyaret edeceğiniz zaman sadece resimleri görmekle yetinmeyin. Çatı terasında Miró'nun rengârenk heykellerini muhteşem Barselona manzarası eşliğinde izleyin. Ardından kişisel kitap koleksiyonunun bulunduğu müze kütüphanesini gezin. İnanın gerçek bir Miró şöleni Barselona'da sizi bekliyor...

Kaynakça: Adnan Turani, 1960, Modern Resim Sanatının Gerçek Çehresi, Doğu Ltd. Şirketi Matbaası.

Bir Kahve Molasına Ne Dersin?

Rezervasyon
323 miss
6 4 7 7

ONLINE
MENÜ

f /missmutfakcom

İstanbul'daki “Konya Günleri” Dolu Dolu Geçti

Konya Büyükşehir Belediye Başkanı Uğur İbrahim Altay, İstanbul Atatürk Havalimanı'nda düzenledikleri “Konya Günleri”nde on binlerce misafiri ağırlamanın mutluluğunu yaşadıklarını belirterek, 4 gün boyunca Konya'nın tüm güzelliklerinin tanıtılması için dolu dolu geçen etkinliğe katılan ve destek olan herkese teşekkür etti.

Konya Milletvekilleri, Cumhurbaşkanı Başdanışmanı Mustafa Akış, AK Parti İstanbul İl Başkanı Osman Nuri Kabaktepe, belediye başkanları ve sivil toplum kuruluşu temsilcilerinin katılımıyla coşkulu bir şekilde yapılmıştı.

“ETKİNLİĞİMİZ BÜYÜK BİR COŞKUYA SAHNE OLDU”

Konya Büyükşehir Belediyesi'nin şehrin kendine özgü kültür, sanat ve özel tatlarının tanıtılması amacıyla düzenlediği İstanbul Konya Günleri dolu dolu geçti. Atatürk Havalimanı'ndaki İstanbul Konya Günleri'nin açılışı; Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum, Konya Valisi Vahdettin Özkan, İstanbul Valisi Ali Yerlikaya, AK Parti Genel Başkan Yardımcısı Leyla Şahin Usta, AK Parti

Konya Büyükşehir Belediye Başkanı Uğur İbrahim Altay, İstanbul'da 29 Eylül-2 Ekim tarihleri arasında düzenledikleri etkinlik kapsamında özellikle İstanbul'daki Konyalılarla kucaklaşarak hasret giderdiklerini söyledi. Konya Günleri'nde on binlerce misafiri ağırlamanın mutluluğunu yaşadıklarını ifade eden Başkan Altay, “4 gün süren etkinliğimiz büyük bir coşkuya sahne oldu. Büyükşehir Belediyemiz,

ilçe belediyelerimiz, üniversitelerimiz ve tüm katılımcılarımızla birlikte şehrimizin kültürel zenginliklerini, tarihi dokusunu ve yöresel yemeklerini katılımcılarla buluşturduk. Birçok Konyalı markamız açtığı standlarda ürünlerini ziyaretçilerin beğenisine sunma fırsatı buldu. Valiliğimiz, yerel yönetimlerimiz, sivil toplum kuruluşlarımızla oluşturduğumuz bu birlik ve beraberlik daim olsun inşallah. Konya'nın tüm güzelliklerinin tanıtılması adına dolu dolu geçen etkinliğe katılan, katkı sağlayan, destek olan herkese teşekkür ederim.” dedi.

KONYALI ESNAFIN YÜZÜ GÜLDÜ

“Konya Günleri”nde kurdukları standlarla yerlerini alan Konyalı esnafın da adeta yüzü güldü. Etkinlik alanını ziyaret eden misafirler, şehrin kendine ait kültürünün, sanatının ve mutfak lezzetlerinin tanıtıldığı birbirinden renkli standlarda alışveriş yaparak ekonomiye katkı sağlamış oldu. İstanbul'da yaşayan ve çevre illerden gelerek Konya Günleri'nde buluşan Konyalılar, şehir hasretini giderdikleri için çok mutlu olduklarını belirterek, Konya Büyükşehir Belediye Başkanı Uğur İbrahim Altay'a teşekkür ettiler. Konya Büyükşehir Belediye Başkanı Uğur İbrahim Altay ve Karatay

Başkan Altay ve Başkan Kılca Savatra Antik Kenti'nde Konya Basınıyla Buluştu

Belediye Başkanı Hasan Kılca, kazı çalışmaları devam eden Savatra Antik Kenti'nde basın mensuplarıyla bir araya geldi. Savatra Antik Kenti'nde ortaya çıkan antik tiyatro, son bulunan mozaikler ve 1071'den önce Türkler ifadesinin geçtiği ilk taş kabartma gibi eserlerin kendilerini heyecanlandığını kaydeden Başkan Altay, "Kazı faaliyetlerindeki finansmanımıza devam ediyoruz. İnşallah gelecek yıllarda çok daha güzel şeyler bulmayı ümit ediyoruz. Savatra bundan sonra Konya'nın

en önemli markalarından biri olacak." dedi. Karatay Belediye Başkanı Hasan Kılca, "Hedefimiz turizmde zaten bir marka olan şehrimizi daha ileriye götürebilmek, bu anlamda destinasyon sayımızı artırmak. Burası da turizmin yeni bir destinasyonu olacak." diye konuştu.

Konya Büyükşehir Belediye Başkanı Uğur İbrahim Altay, Karatay Belediye Başkanı Hasan Kılca ile birlikte kazı çalışmaları devam eden Savatra Antik Kenti'nde basın mensuplarıyla

bir araya geldi. Basın mensuplarıyla Roma Tiyatrosu ve mozaikli alanda yapılan inceleme gezisinin ardından Savatra Antik Kenti Kazı Başkanı İlker Işık, kazı çalışmalarıyla ilgili bilgiler paylaştı. Konya Büyükşehir Belediyesi ve Karatay Belediyesi'nin destekleriyle çalışmaların devam ettiğini ifade eden Işık, "İlk etapta tiyatrodaki kazı çalışmalarına başladık ve kazı çalışmaları sırasında oturma basamaklarını da ortaya çıkartmaya başlıyoruz. Burada ayrıca yaklaşık 160 metrekarelik alan üzerinde büyük bir mozaikli tabanla karşılaştık. Mozaik genel itibarıyla sağlam durumda. Buluntulara göre geç Roma erken Bizans örnekleri sunmakta. Zenginliğin ve asaletin ve kentin gücünün sembollerinden biri olan mozaikli yapıyla karşılaştığımızdan dolayı çok mutlu olduk. İnşallah hem Büyükşehir Belediyemizin hem de Karatay Belediyemizin verdiği desteklerle şehrimize ve ülkemize kültür varlığı açısından önemli eserler kazandırma niyetindeyiz." diye konuştu.

"KONYA MODELİ BELEDİYESİ ANLAYIŞIYLA ŞEHİRİMİZİ KATKI SUNMAYA DEVAM EDİYORUZ"

Konya Büyükşehir Belediye Başkanı Uğur İbrahim Altay ise, Konya Modeli Belediyecilik anlayışıyla Konya'ya katkı sunmaya devam ettiklerini belirtti. Konya'nın 10 bin yıllık bir şehir olduğunu, Çatalhöyük'ten başlayarak insanların her dönemde önemli yerleşim alanlarından birisi konumunda olduğunu hatırlatan Başkan Altay, bunun bulgularının da gün geçtikçe yapılan kazılarda ortaya çıkmasından büyük bir mutluluk duyduklarını söyledi.

"SANAYİ VE TARIM ŞEHİRİ KONYA, TURİZM ŞEHİRİ OLMA YOLUNDA DA HIZLA İLERLİYOR"

Konya'nın bir sanayi ve tarım şehri olduğunu ama son dönemde yapılan çalışmalarla artık bir turizm şehri olma noktasında hızla ilerlediğini vurgulayan Başkan Altay, "Geçtiğimiz günlerde Kültür ve Turizm Bakanımız

Konya ziyaretinde ifade etti; Konya'nın turizmde aldığının artırılması, bu vesileyle insanların kazançlarının artırılması, yeni istihdam alanlarının oluşturulması ve Konya ekonomisinin gelişmesiyle ilgili ciddi bir süreç yürütüyoruz. Bu süreci, Turizm Master Planı çerçevesinde tüm Türkiye'ye örnek bir şekilde bakanlığımızın desteğiyle yürütüyoruz. Birçok şehirden turizmle ilgili konularda insanlar Konya'da ne yapıldığını görmek için yaptığımız işleri ziyaret ediyor. Çatalhöyük'te çok önemli bir karşılama merkezi yapıyoruz. Yine Boncuklu Höyük'te Karatay Belediyemiz bir çalışma yürütüyor. Selçuklu Belediyemiz Sille'de bir çalışma yürütüyor. Karatay Belediyemizin Lavanta Bahçeleri, Meram Belediyesi Meram Bağları var, Büyükşehir olarak Mevlana civarında bir dönüşüm gerçekleştiriyoruz. Bunların hepsi bir üst ölçek planının parçaları olarak yürüyor. İnşallah yakın zamanda sizlere bu yapmış olduğumuz işleri, büyük resmin bir parçası olarak da anlatmayı planlıyoruz." açıklamasını yaptı.

"MAHALLE HALKININ DA ÇOK YOĞUN BİR DESTEĞİ VAR"

Savatra Antik Kenti'nde devam eden kazı çalışmalarındaki emeklerinden dolayı Karatay Belediye Başkanı Kılca'ya ve Kazı Başkanı İlker Işık'a teşekkür eden Başkan Altay, "Çok kısa sürede burada çok önemli eserler çıktı. Ayrıca başta muhtarımız olmak üzere mahalle halkının da çok yoğun bir desteği var. İnşallah buradan çok güzel işler çıkacak. Karatay Belediye Başkanımız bizi buraya ilk getirdiğinde o kadar heyecanla anlattı ki biz de mutlaka işin içinde olmamız gerektiğine karar verdik. Büyükşehir Belediyemiz, Karatay Belediyemiz, Selçuk Üniversitemiz ve Müze Müdürlüğümüzle birlikte çalışıyoruz. Ortaya çıkan antik tiyatro, son bulunan mozaikler ve 1071'den önce Türkler ifadesinin geçtiği ilk taş kabartma gibi çıkacak eserler hepimizi heyecanlandırdı. Kazı faaliyetlerindeki

finansmanımıza devam ediyoruz. İnşallah gelecek yıllarda çok daha güzel şeyler bulmayı ümit ediyoruz. Savatra bundan sonra Konya'nın en önemli markalarından biri olacak." ifadelerini kullandı.

SAVATRA ANTİK KENTİ

Savatra Antik Kenti, Bozdağ Milli Parkı'nın Doğu eteklerinde kurulmuş olan bir askeri garnizon kentidir. Kent içerisinde büyük bir höyük yer almaktadır ve geçmişi 5000 yıl öncesine kadar gitmektedir. Birçok askeri ve ticari yol güzergahı üzerinde bulunan Savatra'daki yol ağları askeri kale ve kulelerle korunmaktadır. Roma ve Bizans dönemlerinde ehemmiyeti daha da artan kent içerisinde Roma tiyatrosu, su sarnıçları, kilometrelerce uzunluktaki yeraltı dehlizleri, kilise ve mozaikli alanlar olmak üzere birçok yerleşim sahası bulunmaktadır. Anadolu'da ilk Türk isminin geçtiği yazıt Savatra Antik Kenti'nde bulunmuştur. 2021 yılında başlatılan çalışmalarda Konya Büyükşehir Belediyesi ve Karatay Belediyesi'nin destekleriyle Roma tiyatrosu ve mozaikli alanlar üzerinde kazı çalışmaları yapılmaktadır.

BALIKESİR'İN GÖZ BEBEĞİ: **SINDIRGI**

Tarihin, doğal güzellikler ve termal sularla hayat bulduğu diyar

Yazı ve Fotoğraflar: **PROF. DR. ZERRİN ŞENTÜRK**

Tarihi yapılar ve doğal güzellikleri ile bir turizm beldesidir Balıkesir. Eşsiz doğası, verimli toprakları, kültürü ve özellikle termal kaynakları ile ün yapmış ilçesidir

Sındırgı; Balıkesir'in göz bebeğidir.

Balıkesir genellikle Ayvalık, Edremit, Erdek gibi ilçeleriyle ön plana çıksa da, Sındırgı'yı gördükten sonra, listeye bu

şirin ilçeyi de eklemenin gerekli olduğunu düşünüyorum.

1-4 Eylül 2022 tarihleri arasında gerçekleştirilen ve Sındırgı İlçesi'nin kurtuluşunun 100. yılı dolayısıyla daha da anlam kazanan, 22. Uluslararası Sındırgı Yağcıbedir Uçan Halı Şenliği'nde, Sındırgı Belediye Başkanı Ekrem Yavaş'ın davetlisi olarak "Festivali Sanat Gözüyle Fotoğraflayıp Sergi Açmak Projesi" kapsamında, üçlü ekip olarak (Haşmet Demirbil, Prof. Dr. Zerrin Şentürk, Abit Kullebi) katılım sağladık. Benim için Sındırgı ile tanışmamın ilki oldu bu ziyaretim.

Balıkesir il merkezine yaklaşık 70 km uzaklıkta bulunan bu şirin ilçe, denizden uzak olmasına rağmen, kültürü, halkının misafirperverliği, kaplıcaları ve doğası ile ziyaretçileri arasında kopmayan bir bağ kurar.

Arabadan inip ilçeye ilk adımımı attığımdan itibaren tarif edemeyeceğim bir sıcaklık hissettim. Sanki yıllarca bu şehirde yaşamıştım. Burası "şirin bir kasaba havasını andırıyor" dedim kendi

kendime. Otelime yerleştikten sonra akşam olmak üzereydi ki Sındırgı sokaklarını keşfe çıktım; dar mahalleler, eski ve tarihi evlerden oluşan sokaklar ve mistik bir atmosfer.

Sabah olduğunda fotoğraf makinemi alıp büyük bir coşkuyla festivalin açılışına katıldım. Açılıştaki Yağcıbedir halılarının uçuşuna şahit olmanın heyecanı, halı dokuyanlar, tahıl dövenler ile başlayan fotoğraf çekimlerim, özgün eserlerin sergilendiği stantlarda sohbet ile birlikte beni farklı bir diyara taşıdı. Yağcıbedir halılarının sergilendiği stantlar ilgi odağıydı. "Resim Sanatı" adlı standı ile festivali renklendiren Türk Halk Resmi Sanatçısı İlknur Solmaz Çoban'ın, her biri bir hikayeyi anlatan özgün eserleri çok beğenildi. "White Candles" adlı standında, el yapımı mumları ve kabak işlemleriyle geceyi aydınlatan Üniversite Öğrencisi Sena Karataş, yaratıcılığı ve sempaticliği ile festivalin ilgi odağı oldu. Kaşık ve çatala estetik şekiller vererek anlam kazandıran Bıçak, Kılıç ve Metal Heykel Sanatkarı Yılmaz Emen'in "Çatal

Kaşıktan Heykel Sergisi" isimli standı ise görülmeye değerdi. Festivalde yapılan gastronomi yarışması sırasında fotoğraf çekerken, ününü duyduğum ve sonradan kendisine ulaştığım, çifte kavrulmuş susamdan makinayla saf ve katıksız tahin yapımına şahit olduğum tahinci Ramazan Efe'nin tahinleri de festivale damgasını vurdu. Kocakonak Panayırında ise herkesin akın ettiği Sındırgılı

Börekçi Osman Tuncel'in Yeri'nde önce börek yapımı sırasında fotoğraf çekmek, sonra da müthiş lezzetli börekleri yemek ayrı bir zevk oldu benim için.

Sındırgı'nın doğal güzelliklerinden "Simav Çayı" ve "Cüneyt Çayı", yeşilin ve suyun buluştuğu mekanlardır. Çam ormanlarının çevrelediği "Cüneyt Vadisi"nde, Cüneyt Çayı'nın üzerinde yer alır

tarihi "Cüneyt Köprüsü;" geniş kemerli ve tek gözlü heybetli duruşuyla.

Sındırgı'nın en ünlü kaplıcasıdır "Emendere Kaplıcası." İlçeye 7 km uzaklıkta yer alan, doğanın bir mucizesi bu termal su kaynağı şifa dağıtır ziyaretçilerine. Akan suyun içinde sandalyede oturup, soğuk içeceğinizi yudumlariken minik balıkların ayaklarınızı ısırmalarıyla sohbet eşlik etmeleri sizi gıcıkla da bu zevk tadılmaya değer. Bu sırada devamlı akan "Emendere Şelalesi" de manzaraya güzellik katan bir doğa harikasıdır.

Doğal güzelliklerinin yanında tarihi yansıtan sokakları, eski Rum ve Türk evleri, mahalle fırınları ile ziyaretçilerini kucaklar Sındırgı. Üniversiteli öğrencilerin evlerin dış duvarlarına çizdikleri rengarenk resimler sizi görsel bir güzelliğe taşır; ilk yerleşim yerlerinden biri olan Rızaie mahallesi Üniversite Caddesi'nde.

Festivallerin gerçekleştirildiği "Cumhuriyet Meydanı" ndan sonra görülmesi gereken en önemli yerlerden biridir "Şerif Paşa Meydanı." Tarihi dokuya uygun olarak yapılan ve ilçe merkezinde bulunan meydan, Şerif Paşa Camii'ni, Şerif Paşa Kemer Köprüsü'nü, Hanımeli Çarşısı'nı, Remzi Çakar Güreş Evi'ni, Ahşap Yakma Sanatları Evi'ni, halkın huzur içinde çayını yudumladığı çay ocağını ve Tahinci Ramazan Efe'nin satış yaptığı mekan misafir eder.

Sındırgı'nın gelenek ve göreneklerini yansıtır "Hanımeli Çarşısı." Kadınların, hünerli ellerini duygularıyla harmanlayıp şekillendirdiği ürünlerin sanata dönüşüp turizme açıldığı yerdir.

Türkiye'nin ilk güreş merkezidir "Remzi Çakar Güreş Evi." Güreşçilerin hayat hikayelerinin, kazandıkları madalyaların, aksesuarların yer aldığı ve güreşe ait kültürü yansıtan bir müzedir; güreşi gelecek nesillere aktarıncasına.

Sındırgı'ya hakim tepelerden birinde inşa edilmiştir "Kışla Müze Han." Şehrin tarihi ve kimliğine ait eserlerle donatılmış, otantik bir ortamda konaklama imkanı sunar ziyaretçilerine. "Sındırgı Redif Kışlası" olarak 1899 tarihinde inşa edilen bina, Rum mimarisinin özelliklerini taşır. Önceleri depo olarak kullanılmış, askerlik şubesi olarak hizmet verdikten sonra 2019 yılında butik müze otel olarak şehrin kalbinde yer alır.

Şerif Paşa ilk olarak Kocakonak Mahallesi'ne yerleşerek bir konak yaptırmış ve

bir çiftlik kurmuştur. Günümüzde konak harabe halinde olmakla birlikte, içeriye girdiğinizde tarihin geçmiş sayfalarına sürüklenirsiniz. "Kocakonak Camii" nin tavanındaki motiflerin ününü duyduğumda "Sındırgı Projemi" gerçekleştiren caminin içini ve konağı fotoğrafla-

mak bana büyük zevk verdi.

Selçuklu, Osmanlı ve Cumhuriyet'in kuruluş günlerine ait binlerce antika eserle bir müzedir Antik Osmanlı Çarşısı.

Hisaralan ve Emendere termal kaynak sularından beslenen Çaygören Barajı,

KARATAY KENT KONSEYİ SIFIR ATIK ÇALIŞMA GRUBU YAŞANABİLİR YARINLAR İÇİN ÇABALIYOR

olta balıkçılığı yapmak isteyenler için doğasıyla büyüler insanı.

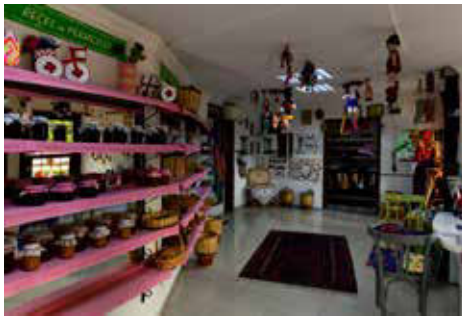
Cumhuriyet Meydanı'ndan ilerlediği-
nizde burnunuza hoş kokular geliyorsa
"Kertil Çam Kolonyası" satan dükkana
yakınsınız demektir. İçeride onlarca
koku arasında kaybolursunuz bir anda.
İçeriye girdiğimde uzun bir sohbetten
sonra en beğendiğim Yasemin Kolonya-
sını alarak elveda dedim.

Sındırgı'nın değerlerinden birisi de
"Yağcıbedir Halıları" dır. 3000 yıllık kül-
türün duygularla ilmek ilmek motiflere
işlendiği ve her motifi ayrı bir hikayeyi
anlatan sanat eseridir. Desenlerin dile
geldiği, Yörük kültürünün ipliklerle mo-
tiflere yansımadır. Koyun yünü ve kök
boya kullanılarak dokunan Yağcıbedir
halılarında lacivert, kırmızı, beyaz ve
koyu kırmızı olmak üzere 4 ana renk ha-
kimdir.

Hisaralan Kaplıcası, Zindan Kayalıkları,
Çoturtepe Taş Evler, Tahıl Ambarları,
Ulus Dağı, Kertil Ormanları, Sındırgı'nın
görülmesi gereken diğer yerleridir.

Bütün bu güzellikleri yaşamamı sağla-
yan ve iyi ki tanıdım dediğim; öncelik-
le Sındırgı'da beni ağırlayan Belediye
Başkanı Ekrem Yavaş'a, seyahat etmemi
sağlayarak bana rehberlik eden ve beni
konuk eden Karataş Ailesi'ne, Ali Efe'ye,
Ramazan Efe'ye, Kocakonak Camii Gö-

revlisi Mehmet Yılmaz'a ve Kocakonak
Mahallesi Muhtarı Süleyman Karaman'a
sonsuz teşekkür ederim.

Halkının misafirperverliği ve şehrin at-

mosferi ile huzur içinde olmak, kaplı-
calarından şifa bulmak için sizi bekler
Sındırgı.

Karatay Belediyesi'nin **"Sıfır Atık"** çalış-
malarına destek olmak amacıyla başarılı
çalışmalar yapan Karatay Kent Konseyi
Sıfır Atık Çalışma Grubu, örnek bir projeye
daha imza attı. Sıfır Atık Çalışma Grubu,
çevre konusunda toplum bilinci oluşturma
hedefiyle faaliyetlerini sürdüren sivil toplum kuruluşu **"Let's Do It Türkiye"** ile işbirliği yaparak Altınapa Barajı çevresinde çöp ve atık temizliği etkinliği düzenledi. Gün boyu süren etkinlik kapsamında toplanan atıklar, ileri dönüşüm malzemesi haline getirilecek ve düzenlenecek bir programla sergilenecek.

Karatay Belediyesi Karatay Kent Konseyi
Sıfır Atık Çalışma Grubu, Dünya Temizlik
Günü'nde, çevre gönüllüsü gençlerle
birlikte Altınapa Barajı çevresinde atık ve
çöp toplama etkinliği düzenledi.

Estonya merkezli sivil toplum kuruluşu
"Let's Do It Türkiye"'nin de destekleriyle
gerçekleştirilen etkinliğe Karatay Kent
Konseyi Sıfır Atık Çalışma Grubu üyeleri
ve gönüllülerinin yanı sıra **"Let's Do It Türkiye"**'nin yöneticileri, gönüllüleri ile vatandaşlar katıldı.

TOPLANAN ATIKLAR SANAT ESERİNE DÖNÜŞTÜRÜLECEK

Karatay Belediyesi Karatay Kent Konseyi
Sıfır Atık Çalışma Grubu, gönüllüler ile
"Let's Do It Türkiye" yönetici ve gönül-
lülere, Altınapa Barajı çevresinde zaman
içinde birikerek kirliliğe sebep olan ve
müdahale edilmediği takdirde doğada
dönüşümü binlerce yılı bulabilecek çöp-
ler ile atıkları tek tek topladı.

Gün boyu süren etkinlik sonunda çoğu
evsel atıklardan oluşan atıklar ileri dönüşüm
malzemeleri haline getirilip ortaya çıkan ürünler
sergilenecek. Öte yandan herhangi bir esere
dönüştürülemeyecek olan atıklar ise geri dönüşüm
sürecine dahil edilecek.

Karatay Kent Konseyi Sıfır Atık Çalışma
Grubu Koordinatörü Dilara Erel; **"Sıfır Atık çalışmalarımız kapsamında Altınapa çevresindeki atık ve çöp topladık. Toplanan bu atıklardan ileri dönüşüm kapsamında 3 boyutlu maketler yapmayı planlıyoruz. Çalışmalarımızda bizlere destek veren Karatay Bele-**

diye Başkanımız Sayın Hasan Kılca'ya ve Let's Do It Türkiye'ye çok teşekkür ediyorum" dedi.

Let's Do It Türkiye Temsilcilerinden Hatice Kübra Sarı da Karatay Kent Konseyi ile birlikte böyle bir projede yer almaktan dolayı çok mutlu olduklarını ifade etti. Kübra Sarı şunları aktardı; "100 gönüllü ile birlikte Altınapa Barajı çevresinde çöp ve atık topluyoruz. Amacımız çöp körlüğü ile sıfır atık konusuna dikkat çekip sürdürülebilir bir çevreye destek olmak. Bizler, kaynaklarımızı sınırsız zannediyoruz ama maalesef öyle değil. Buna da dikkat çekmek istedik. Destek veren herkese teşekkür ediyorum." Gönüllüler de etkinliğe katılmaktan dolayı mutlu olduklarını ifade ederek çevreye katkı sağlamaya devam edeceklerini aktardılar.

IHLARA'YA VE IHLARA'DAN MERHABA!

IHLARA

Hız Sınırı
Bölgesi

50

Yazı ve Fotoğraflar: **Doruk Conker Şahin**

Sanat tarihçilerinin mabedi İhlara'ya ve İhlara'dan sizlere merhaba!

Şimdilerde turistlerin taş çatlasa 3-5 kiliseyi göz ucuyla gezdikleri kocaman

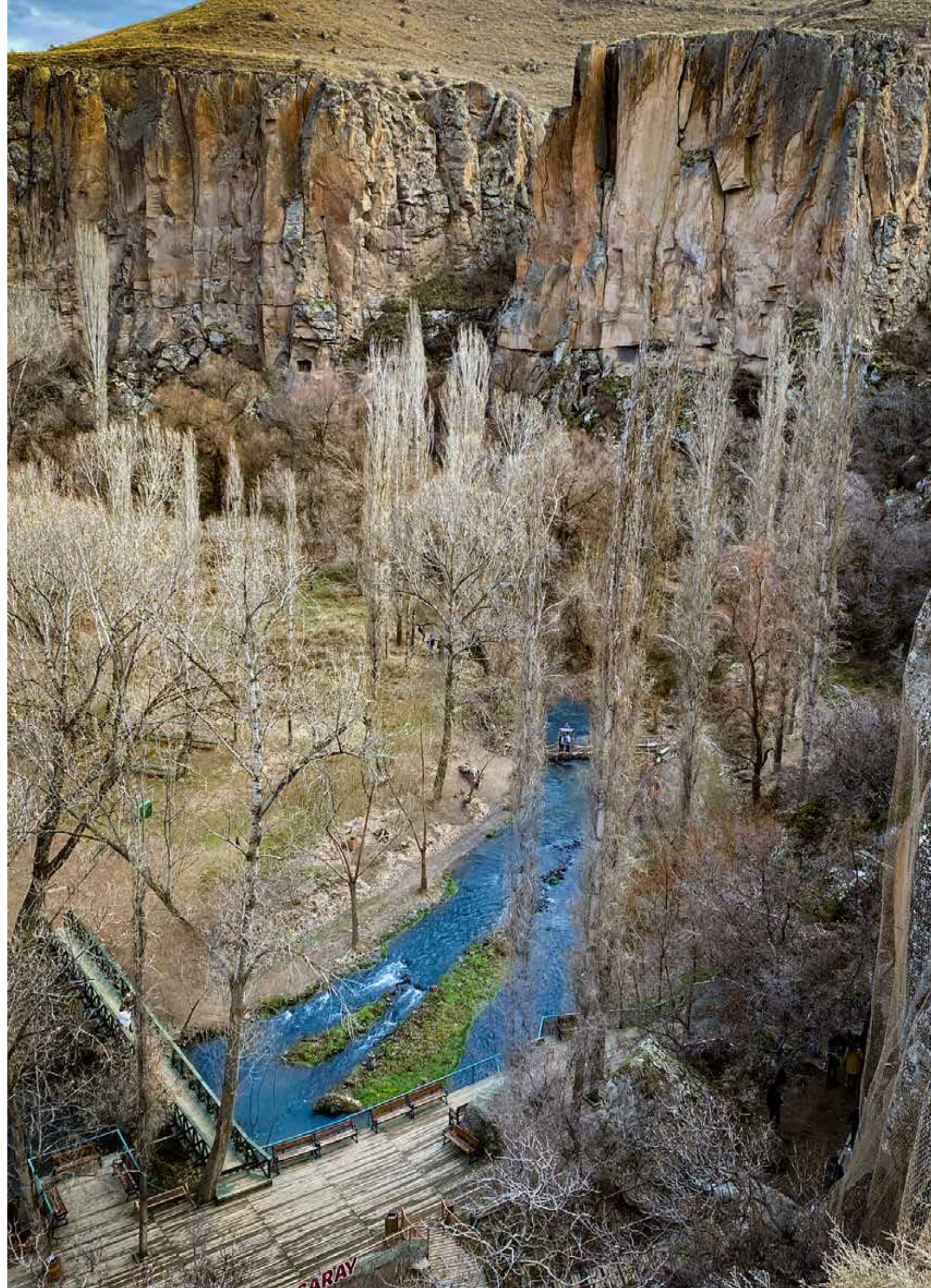
manastır kompleksi boyunca 105 kilise mevcutmuş, biz de göremedik ancak görenler göremeyenlere haber ylesin.

"Görmek" üzerine bu kadar kelime oyu-

nu yapmışken Göreme'nin eski isminden bahsetmemek olmaz. Eski ismi Korama olan bölgenin ismi zamanla Göreme'ye yani görme, görünmez, gizli, gizlenmiş anlamına gelen "gör-e-me" leşim kelimesine evrilmiş. İhlara Vadisi'nin de en büyük özelliği buradan geliyor; vadiye gizlenmiş, istese görülemez kaya parçalarının içerisinde insanlar ibadetlerini gerçekleştiriyor henüz Hristiyanlığın yeni yayılmaya başladığı dönemlerde. Hem vadiye yukardan bakarken ile vadinin içerisinde gezdiğiniz hava adeta bambaşka. Aşağısı Antalya'nın iklimi gibi bir iklimle sizi karşılıyor. Ancak ve ancak sıcak iklimde yetişen meyve sebzeler burada, vadinin içinde hayat buluyor. Hayvanlardan, düşmanlardan korunaklı, suyun kenarında, iklimi ılıman, gizli ve korunaklı bir lokasyon; dönemin rahipleri bundan daha iyisini sahiden bulamazdı.

Kiliseler 6. Yüzyıldan başlayarak 13. Yüzyıla kadar farklı dönemlere tarihleniyor. Hatta girişi İhlara, çıkışı İşe Belisırma olan vadide; İhlara'ya yakın kiliseler doğu

etkisi gösterirken, Belisırma'ya yakın kiliseler daha çok Bizans'tan ilham alınan figürleri yansıtmak konusunda oldukça başarılı. Bu kiliselerden en bilinenleri ise Ağaçalı, Sümbüllü, Yılanlı ve Kırdamaltı Kiliseleri. Kim bilir kazılsa daha kaç tane daha çıkar diye düşünmeden edemiyor insan ayrıca.

İhlara girişinde sizi hemen Ağaçalı Kilisesi karşılıyor. Kubbede Pantokrator İsa (Evrenin Hakimi İsa) kompozisyonu, her zaman yeri belli olan figürlerden. Diğer kompozisyonlar ise henüz çok dağınık, daha sonraları kilisenin neresine hangi kompozisyonun yapılacağı bir sistem içine yerleştirilecek ancak henüz birkaç yüzyıl daha var bu bahsettiğimize. Ayrıca yüzler, kıyafetler henüz çok arkaik, üç boyutluluktan söz etmek pek de mümkün değil ve asıl göze çarpanların yıldız, iç içe geçmeler, sonsuzluğa işaret eden kıvrımlı geometrik bezemeler olduğunu söyleyebiliriz.

Ağaç altın'dan çıktıktan sonra Sümbüllü Kilise'ye devam ediyoruz. Bu sırada, evrimini hala devam ettiren oluşumlar o kadar göz alıyor ki, yürürken insanın önüne bakmasında fayda var. Eskiden vadinin arasının daha dar olduğu ancak zamanla, kayalar erozyona uğradıkça dökülme-

leriyle daha da açıldığı söyleniyor. Hatta bu 15-20 sene gibi kısa bir sürede bile fark edilebiliyor.

Sümbüllü Kilise'nin en can alıcı kısmı, dışardaki cepheye dekorasyon olsun diye oyulmuş kör nişler, yani içi boş ancak yuvarlak düzenli sıralı çıkıntılar. O kadar muntazam oyulmuşlar ki, o dönemde hangi alet edevatla bunu bu kadar simetrik yapmışlar, kafadaki soru işaretleriyle içeriye giriyoruz. Kilisenin içi oldukça dar ve karanlık, üst katta büyük ihtimalle rahiplerin uyumaları için bir oda daha inşa edilmiş ancak o dönemdeki insanların oldukça küçük olduklarını söylemekte fayda var. 1.57 ben bile bel fıtığı oluyordum az daha o küçük odalara girmeye çalışırken. Gün ışığı alamamaktadır herhalde diyerek geçtim, yoksa bu kompo teorileri reptilyanlara kadar gidiyor malum.

Ve Sümbüllüden, benim en sevdiğim kilise olan Yılanlıya geçiyoruz. Reptilyanlar demişken, bölgede çok fazla "yılanlı" olarak adlandırılan kilise olması da bi' acayip. Azizler ya reptilyanlara karşı savaşıyor, ya herhangi bir ejderha, yılan, uzun kuyruklu hybrid bir varlığın üzerinde ona hakim konumda betimleniyor. Bu kilisede ise bir yılan dört kadını ceza-

için dilinden, dördüncü kadın ise itaat etmediği için kulaklarından ısırlarak cezaya tabi tutuluyor. Eh tabi, bu kadar narin bir coğrafyada hava koşullarından değil de insan eliyle tahrip edilen tüm o freskleri görmek, bir sanat tarihçisinin kanına elbette biraz dokunuyor.

Yılanlı'dan çıkıp yürümeye devam ederken Melendiz Çayı'nın üzerine kurulmuş çardaklarda kahve molası veriyoruz. Buradaki ördek ve kazlara dikkat, sizin yemeğinize sizden daha çok göz dikiyorlar. Yabancı turistlerin en çok eğlendiği, kahkaha attığı nokta da burası gibi gözüküyor.

Son olarak, aslen bir nekropolis (mezarlık) olan ancak ön tarafının erozyona uğramasıyla keşfedilmiş ve 2018 yılında kazı çalışmalarının başlamasıyla açığa çıkarılan Kırkdamaltı Kilisesi'ne gidiyoruz. Gürcü Prenses Tamara tarafından yaptırılan kilisenin naosunda hala prensesin yattığı düşünülüyor. Dönemin hükümdarı II. Mesut ile iyi ilişkilerde Prenses, kiliseye üzümler bağışlayarak hükümdara övgülerde bulunmuş ve bu an, fresklerden birinde betimlenmiş. Tabi fresklerin uğradığı insan eli tahribat ve zarar ziyanından, bu betimi görebilene aşk olsun.

Hasandağ'ın tüm güzelliğini önümüze katıp gün batarken evimize dönerken, İhlara'ya son bir defa teşekkür ediyoruz.

**YURTIÇİ
YURT DIŞI
TURLAR**

**YAZ & KIŞ
TATİL
OTELLERİ**

**ALKOLSÜZ
MUHAFAZAKAR
OTELLER**

**ÖZEL HAVUZLU
VİLLALAR**

**VİZE
DANIŞMANLIK
İŞLEMLERİ**

**BAYİİ GRUP
TOPLANTILARI**

rizaturizm

www.rizaturizm.com

0332 236 26 86

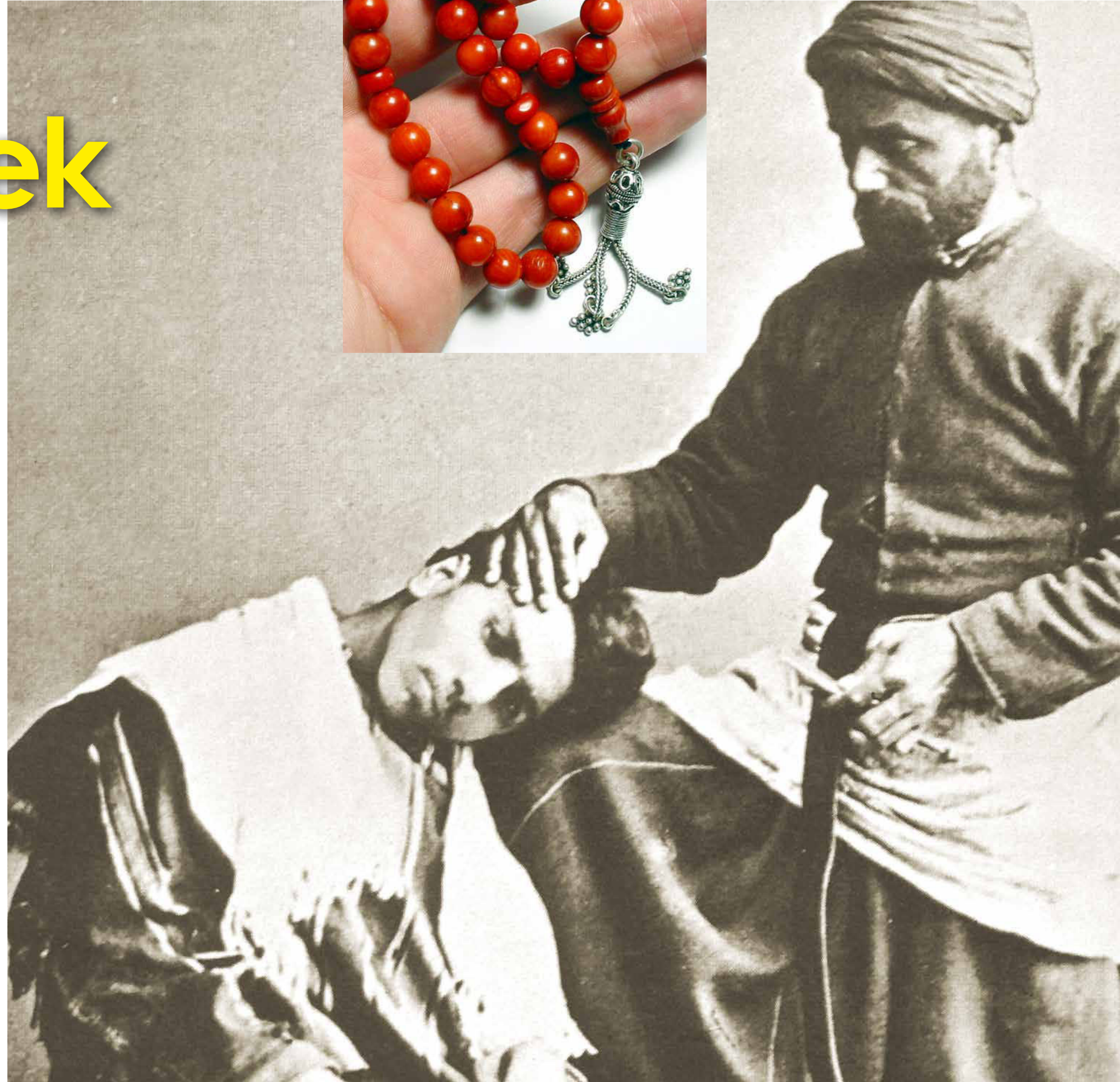
444 0 818

Ferhuniye Mh. Nalçacı Cd. Hukukcular Sitesi No:16/B Selçuklu/Konya

Nostalji Mesleslek

Hazırlayan: M. Fatih ÖZSOY

Besmele ile açılır dükkanımız Selman-ı Farisi'dir, pirimiz üstadımız

Hamdü minnet ol hüdaya, Verdi bize devleti Hazreti Selmanı Faktır pirimin şöhreti, Ol Rasulün berberidir, ol kemalin zati pak Gel traş ol etme ihmal, eyle icra sünneti

Dünya var olduktan beri insanların temel ihtiyaçları hiç değişmemiştir. Bunların arasında saç sakalı uzayan her insan bunları kesme yada kısaltma ihtiyacı duymuştur.

Kanuni Sultan Süleyman Döneminden önce berberliğin nerden yada nasıl geldiği hakkında yazılı veya görsel bir kaynak bulunmamaktadır fakat bunun için birçok rivayetler bulunmaktadır bunlardan birisi Evliya Çelebinin Seyahatnamesinde şöyle bilgi verir

“Adem'den Hazreti İbrahime gelinceye kadar insanlar saç salıverip, berber bilmezlerdi. Cenab-ı Hak Hazreti İbrahim'e Kabe'yi yapması için ferman edince Hacı ifa ettikten sonra Mina pazarında saçlarını kesmesini emretti. Hz.İbrahim oğulları İsmail ve İshak'ı traş etti. Bu suretle traş Hz.İbrahim sünneti oldu. Berberlerin piri olarak bilinen birisi de Selman-ı Farisi'dir. Peygamberimizi traş ettiği için kendisine Selman-ı Pak denilmiştir. Eski berber dükkanlarında pirin adının geçtiği lavhalar bulunurdu Her seher Besmele ile açılır dükkanımız

Selman-ı Farisi'dir pirimiz üstadımız”

Osmanlı'da berberlik kahvehanelerin bir köşesinde kendilerine ayrılan yerlerde yapılıyordu. O dönemde berberlik seyyar bir meslek olduğu için traş berberin dizinde yapılırdı. Berber dizine peştemalı koyar müşteriye dizinin üstüne yatırarak önce sağ sonrada sol tarafını traş ederdi. Berberlerin kendine özel bir kıyafeti bilinmemaktaydı fakat temiz görünmek için çorap giymeden takunya ile hazır bulunurlardı. Eski berberler günümüzdeki sağlık ocakları gibi çalışır, berberlik kadar sünnetçilik, dişçilik, hacamatçılık, sülük çekme ve ufak tefek yaraları tedavi etme gibi işler yaparlardı. Ayrıca Berberlere özel merhemleri imal edip satma yetkisi de verilmişti.Muharrem Karagözler, Larende caddesinde Konya'nın en eski berberleri nden birisidir. 1951 yılında bu mesleğe girmiştir. O dönemde en geçerli meslek sayılan berberliğe babasının sayesinde girmiştir. Yanda bulunan dörtlüğü pir ustasından öğrenen Muharrem usta, berberlik mesleğini 54 yıldır yapmakta olduğunu ve gücü yettikçe bu meslekten ayrılmayacağını ifade ediyor. Eski dönemlerde saç traşının çeşitli isimleri bulunmuş; Amerikan traş, Avrupa traş, Güvercin Göğüs, Alaburus traş, top ense, acem traşı gibi şekillerine göre isim almış mo-

deller. Bu isimler günümüzde pek kullanılmamakta. Eskiler her zaman olduğu gibi siliniyor hafızalarımızdan yavaş, yavaş. bunlara bir örnekte sakal tıraşında kullanılan usturadır. Ustura kullanmak çok maharet isteyen bir iştir, eski ustalar çabuk bir el maharetiyle usturayı tesbih çeker gibi kullanırlar. Günümüzde usturalar plastikten, ucuna jilet takılarak kullanılıyor ve körelince jilet çıkarılıp atılıyor. Bundan 20 yıl öncesine kadar usturayı keskinleştirmek için tahta ve gönden yapılmış ustura masatı kullanılıyordu tıraşlarda. Usturanın ağız göne sürtülünce keskinleşiyor ve uzun süre kullanım sağlıyordu. Yıllar ilerledikçe insanlar alafranga denilen modern yaşıma ve batılılaşma olgusuna doğru yönelmeşe başladılar. Buna örnek olarak merkezi yerlerdeki berberler buna ayak uydurarak kendilerine özgü mekanlar oluşturup giyim kuşamlarını değiştirdiler. Tıraş aletlerini ve yöntemlerini de değiştirip pratikleştirerek berberliği daha sağlıklı bir hale koydular. ilk değişiklik berber dükkanlarının adıyla başladı. Alafranga berberler kendilerini diğerlerinden ayırmak için Perukar adını aldılar. Peştemal yerine beyaz önlük, takunya yerine kundura giymeye, ustura, fırça, tıraş makinesi gibi daha sıhhi aletler kullanmaya başladılar.

Ahşap'a şekil verenler

Babadan kalma mesleğiyle 40 yıldır ahşaba şekil veriyor Nurettin usta. Ahşap'tan yüze yakın malzeme ve eşya üretiyor. Sofra seniti, kürek kazma sapı, bardaklık, kaşıklik, oklava, baston, elek, askılık, fırıncı küreği, teldolap bunlardan birkaçı. Çin mallarının bu sektörü etkilemediğini ifade ediyor usta. Çünkü bu ürünlerin alternatifi yok. Bunları sadece bizim insanımız kullanıyor. Hızla modernleşen hayat tarzımızda bile bu malzemelerin mutlaka bir yeri var. Bilgisayar ve teknoloji çağında 20,000 müzik parçasının bile tırnak kadar bir alette taşındığı çağımızda bir hamur açma seniti, oklava gibi mutfak eşyaları hala dimdik ayakta, hala mevcudiyetini korumakta. Dünyamızda küçük büyük her türlü malzemenin bir üreticisi var ve bu üreticilere de ihtiyaç var. Ahşap işi yapan ustalar da bunlar arasında çok az da olsa yerini muhafaza etmekte.

Tel Dolap

Buzdolabının olmadığı günler, Konya'nın kerpiç evlerinin zemin katında, izbesinde veya bahçesinin içinde bulunan mutfaklarda en önemli gıda ve bak-

liyat saklama unsurlarıydı tel dolaplar. İçinde bulundurduğu materyali muhafaza eder serin tutar, haşereden ve farelerden korur, kapak ve yanlarının tel elekten oluşması sebebiyle kuru bakliyatı da nemden korumuş oluyordu. Hemen, hemen hepimizin babasının, dedesinin evinde mutlaka bulunurdu teldolap. Günümüzde teldolapların kullanımı oldukça azalmıştır, ancak köylerde ve bazı eski Konya evlerinde buzdolabının varlığına rağmen hala amacına uygun olarak kullanılmakta tel dolap. Bunların arasında nostalji olarak bulunduranlar da var. Fahrettin ustanın ifadesine göre bazı varyetli kişiler de bu tel dolaplardan alıp eskitme şeklinde boyatarak evlerinin güzel köşelerinde süs eşyası olarak kullanmakta.

Konya Şekeri

Kocaman, beyaz, ısırınca dişleri kamaştırır, genellikle çaya batırılarak yenen, hafif sert ve yemesi emek isteyen bir şeker.

Konya'nın yerlileri ölü sekeri derler ve cenaze günü cenaze evini ziyaret için gelen misafirlere ikram ederler ve normal günde taze yufka içine ufalayarak yada kırarak eşit miktarlarda yadıktan sonra dürüm yaparak ara öğün olarak yerlerdi... Zaman geçtikçe bu gelenek ortadan kalkmış, sadece turizm amaçlı

olarak Konya hatırası olarak tüketilmeye başlanmış.

Bu şeker Konya'da neredeyse hiç tüketilmez. Evlerde görmeniz neredeyse imkansızdır. Konya Şekerini bir de buzdolabında muhafaza ediyorsanız yemesi daha da emek istemektedir. Konyalı Ancak şehir dışındaki dostlarına, akrabalara hediye olarak götürür, yada Konya dışından gelen ziyaretçilere tavsiye edilir. Konya Şekeri otobüs terminalinin ve Mevlana Caddesinin

vazgeçilmezlerindendir.

Bu kadar ünlü olan Konya şekerinin yapımı aslında çok basit gibi görünse de bir takım püf noktalarının bulunduğu ve ustalık istediği kesindir. Sadece şeker ve limon tuzundan yapılan şeker pişirilirken beyaz rengi alması sağlanır sonra da makine ile kesilir. Bu işlemler günümüzde makine ile yapılmakta. Konya'ya bunu kazandıran usta Ahmet Kozakoğlu 1950'li yıllarda şekercilik yaparken biraz uğraşla bu şekeri bulmuş ve şekillendirmiştir. İlk önceleri uzun şekilde çıkan şekeri makaslarla kesmiş sonra da bunun makinesini yapmıştır. Yeni şekeri Konya'lı hemen kabullenerek evlerine şenlik etmiştir. Bazen gelen misafire, bazen de Cenaze evlerinde ikram edilir. O yıllarda zaman, zaman Konya şekerine "Ölü şekeri" denmiş. Zamanla ismi ve tadı da değişerek; peynir şekeri, Konya şekeri, ölü şekeri ve Mevlana şekeri olarak isimlenmiş, kakaolu, aromalı limonlu ve bir çok çeşidi çıkmıştır. Günümüzde usta ellerden çıkan Mevlana şekeri, modern dükkanların raflarında yerlerini alarak müşterisini beklemektedir.

Tesbih

Tesbihin İslâm kültüründe önemli bir yeri var. Arapça olan tesbih, anlam olarak hatırlamak, söylemek gibi manaları içerir. Bu sebeple gerek namazdan sonra, gerekse zikir esnasında Yüce Yaratıcı'nın ismini anmak için kullandığımız, genelde 33'lük ve 99'luk tanelerin ipe dizildiği araca tesbih denilmektedir. Türklerde tesbihçilik sanatı 17. yüzyıla kadar uzanır. 19. yüzyıla gelindiğinde bu sanat zirveye ulaşır. Osmanlı İmparatorluğu'nda Hac mevsimi her yıl İstanbul'dan Kabe'ye tesbih yollarıdır. Ayrıca tesbihçilik sanatı Semerkant, Buhara ve İran'da da belli dönemlerde önemli gelişmeler göstermiştir. Bu çok değerli Türk el sanatı, 1990'lardan sonra giderek gerilemiş, artık ünlü tesbih ustaları çıkmaz olmuştur. Osmanlı döneminde en tanınmış tesbih ustaları şunlardır. Topkapılı Sadık Usta, Mevlanakapılı Mahmut Usta, Yamalı Nuri Usta, Eyüplü Deli Tahir Usta, Horozun Salih Usta, Sağır Rifat Usta, Topuzun Halil Usta gibi isimlerdir. Bugün de küçük atölyelerde yapılan çok kıymetli tesbihler bu işin hastaları tarafından satın alınmaya devam ediliyor. Genel olarak tesbihler çeşitli taş, ağaç, organik ve sentetik maddelerden yapıl-

maktadır. Eskiden beri kıymetli sayılan tesbihlerin başında mücevher tesbihler geliyor. Bunlar; Elmas, Zümrüt, Yakut, Zebercet, Şebçerağ, Firuze ve Altından yapılan tesbihlerdir. Murassa tesbihlere gelince; yani yarı kıymetli maddelerden yapılan tesbihlere; bunlar Şahmaksut, Şiraz Taşı, Yeşim, Bağa, Kehlibar, Mercan, Fildişi, Zegerdan, Amber, Kuka, Erzurum Taşı, Sedef, Peleseng, Abanoz, Yılanağacı, Kanağacı, Gülağacı, Zeytin, Lületaşı, Demirhindi, Kelenbenk gibi tesbihlerdir. Bugün tesbih yapımcıları daha birçok maddelerden tesbih yapmaktadırlar. Teknolojinin gelişmesiyle birlikte değişik sentetik maddelerden yapılan tesbihler piyasada giderek artmıştır. Tesbih yapımında kullanılan en önemli alet şüphesiz torna takımıdır. Bunun çoğaltması ile birlikte tesbihçilik sanatında da bazı gelişmeler göze çarpar. Yeni çıkan ustalarımız bu işe dört elle sarılıyorlar. Yapılan tesbihleri kıymetli kılan elbette sadece maddesi değildir. İşçilik de yani ustalık da oldukça önemlidir. Tanelerinin yapım şekillerinden tutun da, imamesi, nişanesi ve tesbih deliklerine kadar büyük ustalık gerekir. Püskülü ise tesbihe ayrı bir güzellik katar. Tesbihin

edebiyatımızda da ayrı bir yeri vardır. Bir çok ünlü şairin şiirlerinde tesbihi değişik şekillerde işlediklerini görürüz. Mesela Kaygusuz Abdal,

Tesbih'ü zikir eylegil
Allah'a şükr eylegil
Bu sözü fikr eylegil
La ilahe illallah

TATLININ DEĞİŞMEYEN TADI

Yazı ve Fotoğraflar: **Julide Yıldız**

Servet Erdem az kalsın futbolcu olacakmış ki tatlıcı olmuş. Futbolcu olamayışı onun içinde ukde kalsa da onun tatlıcı oluşu bizler için iyi olmuş. Çok sevdiği spor camiasının da tatlıcı Servet abisi olmuş.

Onu tanımayanınız bilmeyeniniz yoktur diye tahmin ediyorum. Hani Kültür Park'ta "Tatlıcı Servet" tezgâhıyla tulumba ve halka tatlı lezzetini sunan Servet bey den bahsediyorum.

Tezgâhın başında bazen Servet beyi bazen de oğlu Şeref beyi görürsünüz ama aynı güler yüz ve hizmet anlayışıyla. Yayıkları pozitif enerji onları müşterileriyle dost yapmış. Tatlılarının dünya dan, Türkiye'den, Konya'dan müdavimleri olmuş.

Bu kolay olmamış tabi. Servet abi amatör kümede futbol oynarken, futbolcu olmak istemiş ama kaderinde bu iş varmış. Servet abi kolları sıvayıp 1993 yılında başlamış tatlıcılığa. Zafer meydanında açmış

tezgâhı, yanında 6 yaşında oğlu Şeref. O gün bugündür beraberler. Kaliteden ödün vermeden, güler yüzü eksik etmeden, bugün hak ettikleri yere gelmişler. Şeref "Her kesimden müşterimiz var ve tüm müşterilerimiz bizim gözümüzde aynı" diye söylüyor.

Tulumba ile halka tatlısı arasında ki farkı sorduğumuz Şeref Erdem "Tulumba'nın, Sarı Burma dediğimiz halka tatlısından farkı yumurtalı olması. tulumba biraz daha yumuşak, halka tatlısı daha gevrek" diyor.

Bugün Konya'nın en uzak noktasından insanlar erinmeden Tatlıcı Servet e tatlı almaya geliyorsa, tatlıları yurtdışına bile gidiyorsa varın siz düşünün artık. Bu arada bir rekordun bahsediyor. iddia ya giren iki arkadaştan birisi 14 adet uzun tulumba yemiş, rekor 14 diyor Şeref.

Şeref sözlerine şöyle devam ediyor. "İşimizi severek yapıyoruz. işini sevmediğin an bittiğin andır. rabbim rızkımızı bura-

dan verdi, sıkıntımız yok. Helal kazanç huzur veriyor, kurus kurus kazanıyoruz, ama bereketi bol" diyor.

Bu Kanaatkar baba oğlu tanımaktan mutlu oldum.

TATLICI SERVET

1993'den beri Tatlının değişmeyen tadı...

Kültürpark İçi

Tel : 0 543 912 42 42

TATLI AŞK

PORTFOLYO

Mustafa Bülent Pirinçci (AFIAP)

Konya'da bir çok fotoğrafçının yetiştiği yer olan KONFAD'da 1999 yılında başlayan fotoğraf yolculuğu ile birçok önemli başarıya imza atmış olan Mustafa Bülent Pirinçci 1962 yılında Konya'da dünyaya gelmiştir. Gazi Üniversitesi İşletme Fakültesinden 1985 yılında mezun olduktan sonra uzun yıllar emlak ve tapu müşavirlik hizmetleri bürosunda serbest olarak çalışmıştır.

2009 yılında Uluslararası Fotoğraf Sanatı Federasyonu tarafından verilen AFIAP (Uluslararası Fotoğraf Sanatçısı) ünvanına layık görülmüştür.

Çalışmalarında daha çok doğa, yabani hayat, sema ayinleri, gece ve insan çekimlerine yer vermiş ve çalışmaları neticesinde fotoğrafları birçok ulusal ve uluslararası yarışmalarda

dereceler alırken fotoğrafları yarışma sergilerinde, kişisel ve karma sergilerde sergilenmiştir.

Fotoğraf çalışmalarına Konya Fotoğraf Amatörleri Derneği'nin (KONFAD), eğitim kadrosunda yer alan eğitmenlerden biri ve üye olarak devam etmektedir.

